

Raadsvoorstel

ONDER EMBARGO TOT VRIJDAG 24 APRIL 2015 13.00

Onderwerp **Gemeenterekening 2014**

Registratienr. 4964871

Steller/telnr.

Wietske Veenstra - Bokma/ 61 83 Bijlagen 3

Classificatie

Vertrouwelijk

Portefeuillehouder

Wethouder Schroor

Raadscommissie
Alle

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit

- I. De Gemeenterekening 2014 vast te stellen;
- II. Het rekeningresultaat 2014 bestaande uit de bijzondere resultaten en overige resultaten, samen met de vrijval van reserves te bestemmen conform voorstel, zoals opgenomen in bijlage 1 en bijlage 2 van het raadsvoorstel;
- III. Tot het opheffen en instellen van de reserves zoals opgenomen in bijlage 3 van het raadsvoorstel;
- IV. De gemeentebegroting 2015 dienovereenkomstig te wijzigen.

Samenvatting

Bijgaand ontvangt u de Gemeenterekening 2014, waarin wij verantwoording afleggen over het gevoerde beleid en de financiële resultaten over 2014. Wij vragen u de Gemeenterekening vast te stellen.

Het begeleidende raadsvoorstel bestaat uit drie delen:

1. onze aanbiedingsbrief, waarin we u in hoofdlijnen informeren over de beleidsmatige en financiële resultaten (hoofdstuk 1). Aansluitend hebben we in hoofdstuk 2 een inhoudelijke selectie van de beleidsresultaten opgenomen;
2. een verantwoording en toelichting bij de financiële resultaten en de financiële positie van onze gemeente (hoofdstuk 3);
3. onze voorstellen voor bestemming van het resultaat, alsmede enkele andere voorstellen die we bij deze gelegenheid aan u voorleggen (hoofdstuk 4).

Bij hoofdstuk 4 van het raadsvoorstel treft u een aantal bijlagen aan. In bijlage 1 specificeren we de bestemmingsvoorstellen en lichten we ze toe. Bijlage 2 bevat de voorstellen die betrekking hebben op reserve Extra Beleid en wijzigingen in de reserves. Bijlage 3 geeft een overzicht van de nieuw in te stellen of op te heffen reserves en voorzieningen.

Uw raad wordt gevraagd om de voorstellen in bijlage 1 tm 3 vast te stellen.

B&W-besluit d.d.: 21 - 04 - 2015

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

Vaststelling van de gemeenterekening is een verplichting die voortvloeit uit de Gemeentewet. Onder verantwoordelijkheid van het college wordt de gemeenterekening opgesteld. Met de vaststelling van de gemeenterekening 2014 geeft uw raad invulling aan haar controlerende rol ten aanzien van het gevoerde beleid 2014 en de daarbij behaalde resultaten. In de gemeenterekening wordt ingegaan op de behaalde resultaten ten opzichte van de door uw raad vastgestelde begroting.

Door vaststelling van de gemeenterekening wordt het jaar 2014 afgesloten. Door het besluit over de bestemmingsvoorstellen wordt het rekeningsaldo verdeeld.

Kader

Het kader waarbinnen de gemeenterekening tot stand komt, is wettelijk geregeld in de Gemeentewet en in de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording). Het college legt aan de raad over elk begrotingsjaar verantwoording af over het door hem gevoerde bestuur, onder overlegging van de jaarrekening en het jaarverslag (artikel 197 Gemeentewet). De raad stelt de gemeenterekening, bestaande uit de jaarrekening en het jaarverslag, vast (artikel 198 gemeentewet). Behoudens later in rechte gebleken onregelmatigheden ontlast de vaststelling van de gemeenterekening de leden van het college ten aanzien van het daarin verantwoorde financieel beheer (artikel 199 Gemeentewet).

Naast de externe regelgeving gelden de door uw raad vastgestelde kaders zoals deze zijn vastgelegd in verordeningen en raadsbesluiten.

Argumenten en afwegingen

Vaststellen van de gemeenterekening is een verplichting vanuit de Gemeentewet.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

De gemeenterekening is het verantwoordingsdocument, waarmee de gemeente verslag uitbrengt van de behaalde beleids- en financiële resultaten over 2014.

Financiële consequenties

De gemeenterekening sluit met een overschot. Het bij dit raadsvoorstel gevoegde bestemmingsvoorstel geeft aan op welke wijze het overschot wordt bestemd.

Overige consequenties

---

nvt

Vervolg

Na vaststelling van de gemeenterekening zal deze worden aangeboden aan de provincie als toezichthouder. Onderdeel van de gemeenterekening is met ingang van vorig jaar ook de rapportage Interbestuurlijk toezicht (IBT). Op 1 oktober 2012 is de Wet revitalisering generiek toezicht in werking getreden. In plaats van het rechtstreekse toezicht op gemeentelijke taken door provincie of Rijk, gebeurt het toezicht op de uitvoering van de taken door het college in eerste instantie door de raad en pas in tweede instantie door de provincie op basis van de informatie van het college daarover aan de raad. Deze informatie is opgenomen in de bijlage Rapportage IBT in de Gemeenterekening 2014. Met het opnemen van deze rapportage in de gemeenterekening sluit de rapportage IBT aan bij de planning en controlcyclus.

Tevens wordt bij het CBS de verantwoording over specifieke uitkeringen (SISA) en de Informatie voor Derden (IV3) aangeleverd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink

RAADSVORSTEL REKENING 2014

INHOUDSOPGAVE

1. Aanbiedingsbrief.....	5
1.1 Terugblik op 2014: Gemeente sluit jaar af met positief resultaat.....	5
2. Beleidsresultaten.....	7
3. Financiële resultaten en financiële positie.....	17
3.1 Inkomsten en uitgaven per programma.....	17
3.2 Rekeningresultaten.....	17
3.2.1 Bijzonder resultaat.....	18
3.2.2 Overige Resultaten.....	21
3.3 Afwijking ten opzichte van Voortgangsrapportage 2014-II.....	29
4. Voorstellen.....	36
4.1 Voorstel bestemming rekeningresultaat 2014.....	36
4.2 Voorstel bestemming reserve Extra beleid en overige reserves.....	38
4.3 Voorstel instellen en opheffen van reserves en voorzieningen.....	38
4.4 Begrotingswijziging.....	38
Bijlagen.....	39
1. Overzicht en toelichting voorstellen bestemming rekeningresultaten.....	39
2. Overzicht en toelichting voorstellen bestemming reserves Extra Beleid en wijzigingen in de reserves.....	61
3. Overzicht en toelichting nieuw in te stellen en op te heffen reserves en voorzieningen.....	64

stad.

1. Aanbiedingsbrief

Met deze brief ontvangt u de Gemeenterekening 2014 en daarmee de verantwoording over het afgelopen jaar. Graag nemen wij u mee in de evaluatie daarvan. In het navolgende treft u achtereenvolgens aan:

- Onze terugblik op 2014 (1);
- Een samenvatting van de resultaten per programma (2);
- Een toelichting op de financiële resultaten en positie (3);
- Een samenvatting van de voorstellen ‘bestemming rekeningresultaten’(4), die voorts integraal als bijlage 1 zijn toegevoegd.

1.1 Terugblik op 2014: Gemeente sluit jaar af met positief resultaat

Met Stad gewerkt aan veranderingen

We kijken terug op een bijzonder jaar. Op de eerste plaats brachten de gemeenteraadsverkiezingen begin vorig jaar een opmerkelijke verschuiving in de zetelverdeling van uw raad teweeg. Het voorjaar van 2014 stond vervolgens in het teken van de vorming van ons college en het sluiten van het coalitieakkoord ‘Voor de verandering’. Een belangrijke verandering die ons college beoogde was ruim baan bieden aan initiatieven van burgers, instellingen en bedrijven in Stad door intensief de dialoog te zoeken en meer samen te gaan werken op basis van gelijkwaardigheid. De introductie van het ‘wijkwethouderschap’ en ‘gebiedsteams’ eind vorig jaar vormden daarvan in onze ogen een logische consequentie. Ook het inspiratiefestival Let's Gro past in deze lijn, waarbij we mét Stad hebben nagedacht over de toekomst van Stad.

Vooruitgang ondanks druk op organisatie

Niet al onze inspanningen waren 100% succesvol. Zo stonden de actuele marktverhoudingen de ons ten doel gestelde woningbouwproductie in de weg, hoewel er mede dankzij ons ‘bouwoffensief’ toch nog zo’n 1000 nieuwbouwwoningen, waarvan 560 eenheden voor jongeren, opgeleverd werden. Ook kostte de uitrol van de WIJ-teams ons meer tijd dan voorzien. Eind 2015 zal echter wél het beoogde aantal sociale teams/WIJ teams operationeel zijn in Groningen. Een tegenvaller was verder de teruggave door de organisatoren van de opdracht voor Cultuureducatie met kwaliteit. Hoewel het bereik onder leerlingen desondanks gelijk bleef, kwamen nieuwe projecten mondjesmaat van de grond. Niettemin boekten we op veel belangrijke terreinen vooruitgang. Een kleine bloemlezing:

- we liggen op koers met de uitvoering van het actieplan Jeugdwerkloosheid 2.0;
- we zorgden voor meer banen via social return;
- de woningbouwproductie is op peil gebleven;
- het aantal bijstandsgerechtigden is nagenoeg stabiel, waarmee we het beter doen dan andere grote steden;
- we gaven een belangrijke impuls aan de stedelijke economie met de Economische Agenda 2015-2019 en het Convenant Ondernemend Groningen 2015-2018;
- we behaalden de titel Nationale Onderwijsstad 2014-2015;

- effectiever sturen op kwaliteit, profilering en spreiding van evenementen kunnen we nu dankzij de nieuwe beleidskaders van het Strategisch Evenementenbeleid en de evenementen-locatieprofielen;
- 14.000 stadgers verleidden we om met onze faciliteiten hun leefomgeving zélf schoon te maken;
- we stelden meer bewoners tevreden over het gemeentelijke onderhoud van die omgeving en dat voor minder geld;
- het schiet op met de bouw van de Oostelijke Ringweg en de Noordzeebrug;
- voor de Zuidelijke Ringweg ligt er nu een ondertekend Tracébesluit;
- we zorgden voor 1000 extra stallingsplaatsen voor fietsen bij het station en bereidden een nieuwe fietsstrategie voor;
- er waren minder woninginbraken en minder geweldsincidenten;
- de projectorganisatie aardbevingen is operationeel;
- we hebben de best bezochte gemeentelijke facebook-pagina;
- we brachten de Gresco op stoom.

Resultaten die tot stand kwamen ondanks de intensieve voorbereiding op de 'decentralisaties' binnen het Sociaal Domein. Terwijl ook de vorming van ons Shared Service Center en de verdere ontwikkeling van ons Klant Contact Centrum, naast nog andere interne ontwikkelingen, een bijzondere inspanning van onze organisatie vergden.

Financieel gezond

Het voorzichtige herstel van de conjunctuur, waarvan elders sprake was, deed zich hier nog niet voor. Wel konden we meevallers noteren, onder andere op de wet BUIG, de algemene uitkering en de verkoop aandelen Attero.

Maar we moesten ook tegenvallers incasseren. Wij noemen u een nadeel van 14,5 miljoen euro samenhangend met voorzieningen die in de grondexploitatie Meerstad zijn getroffen – uw raad besloot daartoe eind vorig jaar. Bovendien ging de verkoop van het Waterbedrijf niet door, waardoor wij een begrote opbrengst van 15 miljoen euro niet hebben gerealiseerd. Dat we 2014 afsluiten met een positief resultaat van 3,4 miljoen euro en bovendien kans zien ons weerstandsvermogen verder te versterken, mag in dat licht bezien opmerkelijk genoemd worden. De ontwikkeling en inzet van nieuw beleid na de vorming van ons college heeft enige tijd gevergd. Maar we kunnen vaststellen dat een behoedzaam ingezet investeringsbeleid haar vruchten heeft afgeworpen. Dat betekent dat wij u per eind 2014 ook een gunstige financiële stand van zaken kunnen presenteren.

2. Beleidsresultaten

In dit hoofdstuk presenteren wij u een samenvattend overzicht van de belangrijkste beleidsresultaten, geordend volgens de indeling van de programmabegroting.

Programma 1 Werk en Inkomen

- Het aantal bijstandsgerechtigden is niet of nauwelijks (maar 1%) gestegen. Dit is opvallend in vergelijking met andere grote steden. Het aantal jongeren is zelfs heel licht gedaald. De instroom uit de bijstand is sinds september 2014 behoorlijk gedaald, terwijl er ook nog steeds sprake was van uitstroom uit de bijstand.
- Er zijn bijna 1000 bijstandsgerechtigden uitgestroomd naar werk.
- We hebben ons voorbereid op de invoering van de Participatiewet. We zijn onder andere gestart met de vorming van het regionale Werkbedrijf in de arbeidsmarktregio Groningen. Het regionale Werkbedrijf is een bestuurlijk samenwerkingsverband tussen gemeenten, UWV en werkgevers- en werknemersorganisaties. Het vormt de schakel tussen mensen met een arbeidsbeperking én de extra banen die werkgevers voor de doelgroep hebben afgesproken.
- We hebben afspraken gemaakt over een pakket aan faciliteiten dat we aanbieden aan werkgevers.
- We hebben eind vorig jaar Perspectief, actieplan tegen armoede vastgesteld. Onze aanpak bestaat uit ondersteuning via drie lijnen, Vangnet, Vliegwielen en Verbinding. Zo brengen wij financiële rust in de basis, ondersteunen en stimuleren wij mensen om actief hun situatie te verbeteren én betrekken wij nadrukkelijk zoveel mogelijk partners in onze stad. Hiermee is voor de komende jaren de basis gelegd voor een aanpak die vraaggericht maatwerk levert en in nauwe samenwerking met Groninger minima zelf tot stand is gekomen. Het Kindpakket biedt specifieke aandacht voor armoedebestrijding onder kinderen en is daarmee een belangrijk onderdeel van Perspectief.

Programma 2 Economie en Werkgelegenheid

- De vaststelling door uw raad van de Economische Agenda 2015-2019, waarvan G-Kwadraat en Akkoord 3.0 deel uitmaken, vormde het begin van een intensievere samenwerking met het bedrijfsleven. Eind vorig jaar ondertekenden wij het Convenant Ondernemend Groningen, waarmee gemeente en bedrijvenverenigingen de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de economische ontwikkeling van stad en regio Groningen bezegelden en de afspraken voor samenwerking in de periode 2015-2019 vastlegden.
- Een hoogtepunt in de internationale profilering van kennisstad ('Smart City Groningen') was een finaleplaats voor Groningen bij de strijd om de titel meest innovatieve stad van Europa, de ICapitalverkiezing. Groningen eindigde na winnaar Barcelona op de tweede plaats. De finaleplaats leverde de stad belangrijke, internationale contacten op. Het in Europa gevestigde profiel van Groningen als 'Smart User's City', slaat aan en biedt interessante mogelijkheden voor verdere ontwikkeling. De positie van Groningen als samenwerkingspartner binnen Europa is daarmee verstevigd.
- Een ander belangrijk resultaat in de profilering van Groningen als kennisstad was de opening van het International Welcome Center North (IWCN), een nieuwe faciliteit voor

internationale kenniswerkers, gevestigd aan het Zuiderdiep. Het IWCN is een resultaat van de samenwerking tussen gemeente Groningen, kennisinstellingen, de IND, noordelijke gemeenten en private partijen.

- Op lokaal niveau behaalden wij goede resultaten met de doorontwikkeling van de Zernike Campus Groningen. Ook behaalden we onze doelstellingen voor de verkoop van bedrijfskavels. Naast enkele kleinere verkopen aan de Oostzijde van de stad boekten we de grootste transactie van bedrijfskavels sinds lange tijd: de verkoop van 5 hectare grond voor de uitbreiding van EnTranCe, de proeftuin voor energie-innovatie. Een ander succes was de opstelling van een stedenbouwkundige visie voor de Zernike Campus Groningen, die begin 2015 door uw raad is vastgesteld. In de visie ligt de nadruk op de verbinding tussen het onderwijscluster en het noordelijker gelegen bedrijventerrein, op de kwaliteit van de entree, een beter functionerend busplein en op vergroening.
- Tot slot was het opstellen van de toekomstvisie Binnenstad en het Bestemmingsplan Binnenstad een belangrijk resultaat in 2014. Uw raad stelde eind 2014 het nieuwe bestemmingsplan voor de binnenstad vast met nadruk op de historische waarde van de binnenstad in combinatie met bredere mogelijkheden ten aanzien van functies in de centrumzones. Daarnaast werkten we onder de titel 'Bestemming Binnenstad' aan een visie op een toekomstbestendige binnenstad; we startten een onderzoek naar de consequenties van het weghalen van de buslijnen over de Grote Markt en door de Brugstraat en naar het invoeren van alternatieve busroutes. Tijdens het inspiratiefestival Let's Gro zijn we met bewoners, bezoekers en ondernemers in debat gegaan over de toekomst van de binnenstad en de betekenis van bereikbaarheid en programmering daarbij. In juni 2015 willen wij met uw raad in gesprek gaan over de toekomstvisie voor de Binnenstad.

Programma 3 Jeugd en Onderwijs

- De doelstelling dat de cito-scores in groep 8 van de basisschool minimaal op het landelijk gemiddelde niveau liggen is in 2014 gehaald. In ons achterstandenbeleid investeren we veel in de kansen voor jonge kinderen. De scores in groep 2 van de basisschool liggen ook in 2014 boven het landelijke gemiddelde.
- We hebben de nieuwe werkwijze rondom de vensterschool ingevoerd en de regie teruggelegd in het onderwijs. Die regie is met verve opgepakt; in 2014 hebben 13 scholen plannen ingediend.
- In 2014 heeft de stichting Nationale Onderwijsweek Groningen uitgeroepen tot Nationale Onderwijsstad 2014 – 2015, met name vanwege de samenwerking tussen de gemeente en het onderwijsveld.
- In 2014 hebben we ons, in samenwerking met Groninger gemeenten, jeugdzorgaanbieders, vertegenwoordigers van cliëntenorganisaties en andere betrokken partijen, intensief voorbereid op de invoering van de nieuwe Jeugdwet die per 1-1-2015 is ingegaan.

Programma 4 Welzijn, gezondheid en zorg

- Wij hebben de ondersteuning voor inwoners van onze stad verbreed en onze sociale teams uitgebreid van twee naar zes (inclusief 1 WIJ team in de wijk Beijum). In de (nog op te zetten) WIJ-teams worden alle bestaande ondersteuningsvormen – de ondersteuning van Multi-probleem gezinnen, de ondersteuning van jeugd, de ondersteuning in het kader van de Wmo – en de in de gebieden aanwezige (preventieve) collectieve initiatieven samengebracht.
Ook hebben we een definitieve planning gemaakt voor de stadsbrede uitrol van de teams, die meer tijd kostte dan voorzien. Eind 2015 zullen er elf sociale teams/WIJ teams operationeel zijn.
- Door nauw samen te werken met de drie noordelijke GGD's op het gebied van preventie hebben we meer en grotere activiteiten kunnen aanbieden voor risicogroepen, zoals homoseksuele jongeren. Via sociale media (Test the Best, Testlab) is het bereik van de doelgroepen bovendien toegenomen.
- We werkten aan de uitvoering van de wijkvisie voor Selwerd, waarin gezondheid en gezondheidsachterstanden ook aan bod komen. Onze aanpak daar is nieuw. Deze wijkontwikkeling is van onderop georganiseerd, in samenspraak met de inwoners van de wijk. De eerste ervaringen zijn vooralsnog positief.
- Het ministerie van VWS besloot tot WE CAN YOUNG (WCY), een project ter bevordering van de seksuele en relationele weerbaarheid van jongeren. Dat betekende dat wij veel jongeren konden bereiken, die WCY actief uitdragen en een verandering teweeg brengen. Een scala aan coalitiepartners werkt enthousiast mee, waaronder hulpverleningsinstanties, GGD, jongerenwerk en scholen.
- We zochten aansluiting bij twee landelijke initiatieven rond huisvesting en cliëntbenadering van dak- en thuislozen: Housing First en de Participatieladder. Housing First is een samenwerking tussen verschillende (welzijns-)organisaties, waarbij onder voorwaarde dat de cliënt persoonlijke begeleiding aanvaardt en zónder aanvullende eisen woonruimte beschikbaar wordt gesteld. De Participatieladder is een meetinstrument, waarmee je kunt vaststellen in hoeverre iemand meedoet in de samenleving. De eerste resultaten zijn volgend jaar te verwachten.
- We hebben ons voorbereid op de overheveling van (rijks-)taken op het gebied van ondersteuning en zorg vanuit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) naar de Wet Maatschappelijke Ondersteuning. Zorgcontinuïteit was daarbij een bijzonder aandachtspunt.
- We bereidden een regionaal Veilig Thuis voor, dat vanaf 1 januari 2015 het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling en het Steunpunt Huiselijk Geweld samenvoegt. In onze regio zoeken we daarbij nadrukkelijk de verbinding met het Veiligheidshuis om integraal en zo effectief mogelijk te kunnen opereren.
- We hebben een goede start gemaakt met het ontwikkelen van diversiteitsbeleid, gericht op het erkennen en waarderen van verschillen tussen mensen en ter bevordering van integratie en emancipatie.
- Met noodopvang voorkwamen we dat mensen zonder voorzieningen op straat terecht kwamen.

Programma 5 Sport en bewegen

- Wij zijn samen met de Sportkoepel een traject gestart over de thema's die spelen in de verenigingssport. Onderdeel hiervan vormt de financiering van de verenigingssport vanaf het seizoen 2015/2016. De uitkomst van de gesprekken met de verenigingen gebruiken we bij het opstellen van het Meerjarenprogramma Sport (actualisatie sportvisie 2010-2020).
- We hebben sportpark Corpus den Hoorn heringericht en gerenoveerd. FC Groningen zal vanaf augustus 2015 ook met haar senioren-selectieteams op dit sportpark gaan trainen. De herinrichting werd mogelijk nadat sportclub Gronitas verhuisde naar sportpark Stadspark en fuseerde met voetbalvereniging De Vogels tot sportvereniging Stadspark. Op dat sportpark hebben we voor de nieuwe vereniging het natuurgras in de oefenhoek vervangen door kunstgras.
- De renovatie van sportcentrum Kardinga is afgerond met de in gebruikname van een biogasinstallatie. Door diverse maatregelen besparen we naar verwachting tot 50% op energielasten.
- Er is meer gesport in accommodaties: zowel het aantal individuele bezoekers (zwemmen, schaatsen, squash, tennis) als het aantal verhuurde uren aan verenigingen en andere huurders steeg.
- De aanpak "Bewegen voor kinderen: slim, fit en gezond" is in 2014 uitgebreid van twee naar vijf wijken. Met deze aanpak willen we de kwaliteit van het bewegingsonderwijs verbeteren.
- Het aantal Bslim-wijken met een schoolsportvereniging is toegenomen van twee naar vijf. Sportverenigingen bieden op scholen een kennismaking met hun sport aan. Kinderen kunnen later lid worden van de vereniging. Per schoolsportvereniging doen drie tot zes sportverenigingen mee.
- Het aantal combinatiefunctionarissen is uitgebreid met 4,4 fte en is in 2014 op 23 fte gekomen. Combinatiefunctionarissen zijn professionals die met inzet van sport als middel de verbinding leggen tussen sportvereniging en wijk of tussen school en sportvereniging. Ze werken vanuit hun functie als verenigingscoach bij het Huis voor de Sport, als vakdocent bewegingsonderwijs of als trainer bij een RTC.
- We hebben vijf RTC's (Regionale Talent Centra) ondersteund met inzet van combinatiefunctionarissen en subsidie voor gebruik van accommodatie. RTC's zijn trainingscentra van een sportbond, verspreid over het land. Onze ondersteuning betrof de RTC's voor basketbal, roeien, volleybal, atletiek (hardlopen) en schaatsen.

Programma 6 Cultuur

- Onze hoge ambities halen we door bezuinigingen van het rijk op cultuur te compenseren; we reserveerden incidenteel 1 miljoen euro voor 2 jaar.
- Op verzoek van uw raad evalueerde de Kunstraad het 1e jaar van de cultuurnota 2013-2016 en constateerde dat de culturele infrastructuur en de culturele keten nog steeds overeind stond, maar op onderdelen erg kwetsbaar was geworden. We troffen daarom ondersteunende maatregelen voor de duur van de huidige cultuurnota.

- Met jaarlijkse evenementen als Eurosonic Noorderslag, Noorderzon en WinterWelVaart hebben we Groningen ook in 2014 op de kaart gezet. In 2014 vond daarnaast The Passion plaats in Groningen; een muzikaal televisiespektakel met meer dan vier miljoen kijkers en een behoorlijke economische impuls voor de stad.
- Er is hard gewerkt om het Forum organisatorisch en inhoudelijk voor te bereiden voor de start van het definitieve Forum in 2017/2018. Het Forum ligt nu op koers. Er is één organisatie met één samenhangend programma; een directeur die leiding geeft aan zowel de totstandkoming van het Forum als de start van het Forum in 2017 en een bedrijfsplan voor invulling van het Forum en de organisatorische opzet (inclusief de partners).
- De doelen op het gebied van amateurkunst voor 2014 zijn bereikt. De in 2014 vereenvoudigde subsidieregelingen voor amateurkunst, de 'BAK' en de Plusregeling, konden volledig worden besteed aan geschikte aanvragers en projecten. Vrijdag ging in 2014 van start met één totaalaanbod voor amateurkunst en maakte werk van de door ons gevraagde regiefunctie in de amateurkunst.
- Een tegenvaller was de teruggave van de opdracht voor Cultuureducatie met kwaliteit. De organisatoren bleken niet in staat hieraan goed uitvoering te geven. Dat leidde tot stagnatie van het programma. Dat had overigens geen gevolgen voor het bereik onder leerlingen van cultuureducatie, maar nieuwe projecten kwamen in 2014 mondjesmaat van de grond. Wij zijn daarom op zoek gegaan naar een nieuwe partner om deze regeling verder te coördineren en het programma zo snel mogelijk te hervatten.
- Met de vaststelling van ons strategisch evenementenbeleid hebben wij een goede basis gelegd voor onze 'bruisende stad', waarbij eveneens aandacht is voor de balans met de leefbare stad. Tevens hebben wij elf locatieprofielen voor de meest gebruikte evenementenlocaties in onze stad, opgesteld. Met dit samenhangend pakket van beleid en instrumenten realiseren wij een betere sturing op kwaliteit, profilering en spreiding van evenementen en een goed gebruik van onze belangrijkste evenementenlocaties. Bij de ontwikkeling hiervan is veiligheid een belangrijk thema geweest. Volgens planning zijn vanaf 1 januari 2015 de locatieprofielen beschikbaar.

Programma 7 Verkeer

- Er is met name een enorme slag gemaakt in het verbeteren van onze ringwegen: de bouw van de Oostelijke Ringweg en de Noordzeebrug zijn vergevorderd. Een mijlpaal vormde ook de ondertekening van het Tracébesluit voor de Zuidelijke Ringweg door de minister van Infrastructuur en Milieu. Eind 2014 is de Realisatieovereenkomst tussen de betrokken overheden (rijk, provincie en gemeente) getekend en is de aanbesteding van dit grote project gestart.
- Ook in de Spoorzone Groningen is in 2014 een stap naar uitvoering gemaakt, want met de vaststelling van de voorkeursvariant (B4) voor de sporen bij het Hoofdstation, is ingestemd met de aanleg van de sporen. Hierbij is ook ingestemd met de door provincie en gemeente zeer gewenste toevoeging van bustunnel en fietstunnel en een grote ondergrondse fietsenstalling.
- Om de stad tijdens deze grote en vele andere kleinere projecten bereikbaar te houden is de samenwerkingsorganisatie Groningen Bereikbaar! (GB!) sinds 2012 bezig met

regievoeren op planningen en stond 2014 in het teken van communicatie. In 2014 hebben we onder regie van GB! onder andere de voorbereidingen getroffen voor het vervangen van ons Parkeer Route Informatie Systeem (PRIS), het uitbreiden van het aantal dynamische reis informatie panelen (DRIPS) en voor de toepassing van Dynamisch Verkeersmanagement (DVM) op verkeerslichten. De PRIS en DRIP-systemen worden in 2015 geplaatst.

- Na het vaststellen van de Netwerkanalyse en de visie op Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV) is in 2014 hard gewerkt aan de uitvoering van de benodigde maatregelen voor het volledig invoeren van dit HOV-systeem. Het nieuwe systeem is na een jaar als zeer succesvol te typeren. Ook is de voorbereiding gedaan om de kwaliteit van de routes van de bussen verder te vergroten (uitvoering in 2015 en 2016).
- Tot slot blijft Groningen een toonaangevende fietsstad op nationaal en zelfs mondiaal niveau. Dat bleek eens te meer uit de grote aandacht voor het evenement 'de fietsambassade' tijdens inspiratiefestival Let's Gro, die de opmaat naar en voorbereiding op de nieuwe fietsstrategie 2015 vormde. De fiets zal nog prominenter in beeld komen in 2016, als we het 'jaar van de fiets' organiseren. Resultaten over het afgelopen jaar zijn niet alleen de plannen voor een nieuwe ondergrondse fietsenstalling bij het hoofdstation (gekoppeld aan de fietstunnel), maar ook een flinke investering in goede stallingsvoorzieningen rond het station die 1000 extra stallingsplaatsen opleverde.

Programma 8 Wonen

- De woningbouwproductie is in 2014 op peil gebleven.
- Er zijn, ondanks de situatie waarin de woningmarkt zich al een aantal jaren bevindt, ruim 1.000 nieuwe woningen opgeleverd. Iets meer dan de helft hiervan bestaat uit wooneenheden voor jongeren.
- De woningmarkt is begonnen aan een voorzichtig herstel. Dit hebben we gemerkt aan de aantrekkelijke verkopen van nieuwbouwwoningen in Meerstad en andere projecten, zoals het Eemskwartier en het Hof van Berlage. Ook aan de Oosterhamrikkade zijn nieuwe projecten in verkoop gegaan. Het prijsniveau voor nieuwbouwwoningen staat nog wel onder druk. De dynamiek in de bestaande woningvoorraad blijft goed. Wel zien we een verminderende doorstroming in de huurwoningvoorraad.
- Voor jongeren zijn er ruim 560 wooneenheden gerealiseerd. Minder dan beoogd, maar in het licht van de omstandigheden op de woningmarkt en de veranderde positie van de corporaties zijn we blij met deze toename. Een mooi voorbeeld is het project Hete Kolen op het Europapark. Ook zien we dat private partijen in de stad de stap maken naar het realiseren van hoogwaardige, zelfstandige eenheden voor jongeren door bijvoorbeeld kantoorpanden te verbouwen.
- De corporaties hebben ook in 2014 veel woningen in de bestaande voorraad verduurzaamd. Dit draagt bij aan het betaalbaar houden van de sociale huurwoningen, aangezien door het verduurzamen de (toekomstige) energielasten binnen de perken blijven.
- Na jarenlange planvoorbereiding is gestart met de revitalisering van de woonschepenhaven.

Programma 9 Onderhoud en beheer openbare ruimte

- Voor het onderhoud en beheer van de openbare ruimte hanteerden we in 2014 een lagere BORG ambitie. We realiseerden de eerste 30% van deze bezuiniging op onderhoud en voldeden met een score van 95% in de BORG schouw aan de beoogde onderhoudskwaliteit. De tevredenheid onder bewoners over het onderhoud is blijkens de tweejaarlijkse monitor licht gestegen.
- We hebben goed zicht gekregen op de ontwikkeling van de ecologische kwaliteit, waardoor we onderbouwde keuzes voor de toekomst kunnen gaan maken. De ecologische kwaliteit van de bermen bleek in de afgelopen jaren achteruit te zijn gegaan en vraagt daardoor om een heroverweging van de onderhoudsinzet. In een aantal grote projecten hebben we de ecologische kwaliteit versterkt. Daarmee is de basis gelegd voor een grotere soortenrijkdom. Ook de activiteiten in het kader van de Eetbare stad hebben met 17 nieuwe locaties een positieve bijdrage geleverd aan het woonklimaat van de stad.
- Voor de parken met een stedelijke functie
  - hebben we een plan ontwikkeld voor de versterking van de water- en natuurkwaliteiten in het Stadspark;
  - hebben we extra inzet gepleegd op het schoonhouden van het Noorderplantsoen;
  - zijn in Meerschapsverband verbeteringen in het Paterswoldsemeer gebied gerealiseerd.
- Naast de reguliere activiteiten op het gebied van bewonersparticipatie, zijn we op zoek gegaan naar nieuwe mogelijkheden om bewoners te laten participeren in het beheer van hun woonomgeving. We hebben daartoe samen met bewoners die betrokken zijn bij het participatieproject De Groene Long in Beijum, een succesvol zelfbeheer project in Almere bezocht.
- We hebben diverse sanerings- en verbeteringsprojecten uitgevoerd aan verlichtingskabels, riolering, water en civiele kunstwerken in de stad.
- In het afgelopen jaar hebben we ruim 77.000 ton afval ingezameld. Van dit afval konden we maar liefst 57 % opnieuw gebruiken in andere nuttige toepassingen. De maatregel om bewoners zelf hun grofvuil te laten brengen, heeft hier een positieve bijdrage aan geleverd.
- We hebben zo'n 14.000 Stadgers gefaciliteerd bij diverse acties voor het schoonmaken van hun woon- en leefomgeving.

Programma 10 Veiligheid

- Met een integraal plan van aanpak zagen we kans het forse aantal woninginbraken te doen afnemen. Daar gaan we in 2015 mee door.
- We bevorderen veilig uitgaan. De in 2013 ingezette daling van het aantal geweldsincidenten in de binnenstad heeft zich het afgelopen voortgezet. Het aantal meldingen van mishandeling en bedreiging is afgenomen met bijna 6% ten opzichte van 2013 (en 23,2 % ten opzichte van 2011).
- Met de jaarlijks terugkerende publiekscampagne 'Groningen veilig' zetten we in samenwerking met de politie, brandweer, GGD en het servicepunt detailhandel,

gedurende een maand (in plaats van een week) in op bewustwording van risico's rond het thema wonen (brand en inbraak), verkeer, ondernemen, vrijen en drinken en de mogelijkheden tot het vermijden daarvan.

- We bereidden de voor 2015 beoogde totstandkoming van de integrale drugsnota en actualisatie van het prostitutiebeleid voor.
- Uw raad stelde eind 2014 de met u, burgers en ondernemers opgestelde kadernota Veiligheidsbeleid 2015-2018 vast. Basis hiervoor is onder meer het veiligheidsbeeld dat we medio 2014 met uw raad hebben besproken. Verder is het - voor het eerst integrale, intern afgestemde - jaarplan Veiligheid (voor 2015) aan u gepresenteerd.
- Aardbevingen:
  - De impact van de aardbevingen in de stad eind september 2014 was dusdanig dat wij een programmadirecteur hebben aangesteld die een organisatie rondom dit onderwerp inrichtte.
  - Veiligheid voor de inwoners van de stad was vanaf het begin onze belangrijkste opgave en daarvoor is een forse vermindering van de gaswinning noodzakelijk. Verder moet het rijk de schade herstellen en de meerkosten vergoeden van de versterking van bestaande en nieuwbouw. Daarnaast is het noodzakelijk dat wij meer inzicht in de risico's van gaswinning krijgen en dat er meer kennis wordt ontwikkeld, zodat we de vraagstukken op dit terrein gestructureerd kunnen aanpakken en beleid kunnen ontwikkelen.
  - Gezien de specifieke situatie van de stad Groningen en de aard en omvang van de opgaven hebben wij bij de minister erop aangedrongen een publieke (rijks)organisatie in te richten die verantwoordelijk is voor het herstel van schade en preventieve versterking van woningen en voorzieningen.
  - Medio december kondigde de minister het definitieve winningsbesluit aan: een kleine stap tot reductie van de gaswinning maar niet voldoende: wij hebben aangegeven dat er meer nodig is om de veiligheid van de burgers te waarborgen en het vertrouwen van de Groningse bevolking te herstellen.

Programma 11 Stadhuis en Stadjer

- We bundelden ons klantcontact via loketten en balies op twee gemeentelijke publiekslocaties: Kreupelstraat en Harm Buitenplein. Aan de Kreupelstraatlocatie kwamen in 2014 100.000 bezoekers, het Harm Buitenplein kende een toeloop van 40.000 burgers/bedrijven.
- De basis van het (grotendeels telefonische) Klant Contact Centrum (KCC) is in 2014 gelegd. In 2014 werden hier 200.000 telefonische klantcontacten voor de gemeente Groningen afgehandeld. Ook webcare is onderdeel van de dienstverlening.
- Eind 2014 is de aansluiting op de Landelijke Berichtenbox gerealiseerd. Hierdoor kunnen burgers in hun 'digitale postbus van de overheid' gemeentelijke post ontvangen (in Groningen als eerste de jaarlijkse belastingaanslag van 2015).
- We lieten door Organisatieadviesbureau Berenschot onderzoek doen naar (besparings-) mogelijkheden op organisatiekosten door een eventuele samenwerking met Hefpunt bij

het innen van belastingen, waarbij op termijn mogelijk ook andere gemeenten kunnen aansluiten. Berenschot kenschetst die samenwerking als kansrijk.

- We hebben de ontwikkeling naar een kernwebsite voorbereid en ook de realisatie van een gemeentelijke Facebook pagina. Deze staat eind 2014 met 6800 likes bovenaan de lijst van gemeentelijke Facebookpagina's in Nederland!. Het aantal bezoekers op onze website is gestegen tot 2,3 miljoen. Dat betekent ten opzichte van 2011 een stijging van zo'n 50%.

Programma 12 Bedrijfsvoering

- Op 1 februari is het Shared Service Center gestart waarbij alle bedrijfsvoeringstaken van de gemeente Groningen in één organisatie zijn ondergebracht.
- Het Shared Service Center heeft in het laatste kwartaal 30 FTE (ICT, Communicatie etc.) ingezet voor diverse ondersteunende werkzaamheden om de start van de Vernieuwing Sociaal Domein mede mogelijk te maken.
- Het plaats-onafhankelijk werken (Nieuwe Digitale Werkplek) is gerealiseerd. Medewerkers van de gemeente kunnen hierdoor flexibel werken. Door het creëren van meer werkplekken in bestaande gebouwen en het volledig in gebruik nemen van het Harm Buitenplein, zijn de locaties aan de Waagstraat en de Europaweg niet meer in gebruik.
- Personeel: we hebben 98 stageplekken en 16 werkplekken ingevuld. Van de 112 herplaatsers zijn 73 medewerkers tijdelijk geplaatst en 16 medewerkers structureel geplaatst. Om de ontwikkeling van onze medewerkers te stimuleren hebben we een opleidingsweek georganiseerd waaruit vervolgens een enorme hoeveelheid aan opleidingswensen naar boven is gekomen. In 2015 worden deze wensen gerealiseerd.
- De regionale inkoop is sterk gestegen ten opzichte van het voorgaande jaar. We hebben 34,3% van de inkoop in de provincie en stad Groningen gedaan. Ook hebben we afspraken gemaakt over Social Return bij de inkoopcontracten op het gebied van schoonmaak, flexibele inleen en thuiszorg.

Programma 13 College en Raad

- Er is geïnvesteerd in inhoudelijke advisering en ondersteuning van raadsleden.
- De veranderende rol van de overheid als bestuurlijk thema stond prominent op de agenda. Door het samen optrekken van de beleidsunits in de geest van: één gemeente, één organisatie is geïnvesteerd in de integrale besluitvorming en –adviesing. Inhoudelijke onderwerpen die daarbij o.a. zijn opgepakt: de veranderagenda, de integrale gebiedsaanpak en de Agenda Stad/Urban Agenda.

Paragraaf 1 Stadsdelen/Integraal gebiedsgericht werken

- In lijn met Coalitie-Akkoord “Voor de Verandering” is de gemeente Groningen vanaf oktober 2014 gaan werken met gebiedsteams, aangestuurd door wijkwethouders. Dit vormt onderdeel van de gemeentebrede beweging om meer gebiedsgericht, dichterbij de burgers en partijen, te gaan opereren. Met uw raad is afgesproken om 2015 als een oefenjaar te zien en werkendeweg te leren, op weg naar een meer structurele

vormgeving. Daarbij willen wij uw raad nadrukkelijk betrekken en samen met u het gebiedsgerichte werken verder vorm te geven. Onderdeel van de doorontwikkeling is ook de zoektocht naar nieuwe rollen van raad, college en ambtenaren als gevolg van de gewenste veranderende verhoudingen in relatie tot de initiatiefnemers, burgers, ondernemers, wijkorganisaties en andere partijen in de samenleving.

- De voorliggende teksten (paragraaf 1 van de jaarrekening) over het gebiedsgerichte werken betreffen nog het stadsdeelprogramma, op oude leest geschoeid. Vanaf 2011 zijn in alle wijkvernieuwingswijken daarnaast NLA-wijkteams aan de slag geweest om in nauwe samenwerking met wijkbewoners per wijk te komen tot een gerichte inzet op maat. Hiervoor zijn met de woningcorporaties (NLA 2.0) gezamenlijke budgetten beschikbaar gesteld. Na 2014 houden deze NLA-budgetten op te bestaan.

Paragraaf 2 Duurzaamheid

- De duurzame warmte- en koude-voorziening (wko) op het Europapark is van start gegaan. De nieuwbouw aan het Harm Buitenplein en studentenhuisvesting Hete Kolen zijn er al op aangesloten.
- We hebben belangrijke stappen gezet met geothermie. Het rijk heeft een langjarige exploitatiesubsidie van 33 miljoen euro toegezegd voor winning en gebruik van aardwarmte. Daardoor kan op afzienbare termijn een besluit over de business-case worden genomen. Deze gaat over de winning van diepe aardwarmte, de aanleg van een warmtenet en de levering van warmte aan op termijn 8000 woningen.
- De GRESCO is na een aanloopjaar echt op stoom gekomen waardoor het energiemangement van gemeentelijke gebouwen professioneel kan worden aangepakt en de eerste besparingen al ingeboekt kunnen worden.
- De energiebesparingsaanpak van de particuliere woningvoorraad door middel van “Groningen woont SLIM” is van start gegaan en biedt perspectief om de landelijk afgesproken doelstellingen te halen. Dit zal in de woonvisie worden uitgewerkt.

Paragraaf 9 Vernieuwing Sociaal Domein

- In 2014 hebben we ons voorbereid op de overgang van taken op het terrein van jeugd, werk en ondersteuning van rijk en provincie naar gemeenten. Meer hierover leest u onder programma 1 (Participatiewet); programma 3 (Jeugdwet) en programma 4 (WMO).

3. Financiële resultaten en financiële positie

In dit hoofdstuk informeren wij u over de financiële resultaten in 2014 en de financiële positie van de gemeente. De rekening 2014 sluit met een voordelig resultaat van 3,4 miljoen euro. In dit raadsvoorstel lichten we de afwijkingen nader toe. Een uitgebreidere toelichting is opgenomen in de gemeenterekening 2014.

3.1 Inkomsten en uitgaven per programma

In onderstaand overzicht is de herkomst van de middelen en de lasten per programma weergegeven om een globaal inzicht te geven van de gemeentelijke inkomsten en uitgaven.

Inkomsten	Rekening 2014
Algemene uitkering	283,9
Specifieke uitkeringen van het Rijk	217,3
Gemeentelijke belastingen	69,7
Rente en dividend	54,6
Leges en heffingen	57,1
Huren en pachten	14,3
Overige inkomsten	246,6
uit/naar reserves	<u>-85,6</u>
Totaal inkomsten	857,9
Uitgaven per programma	
1.Werk en inkomen	279,5
2.Economie en werkgelegenheid	31,0
3.Jeugd en onderwijs	57,6
4.Welzijn, gezondheid en zorg	84,3
5.Sport en bewegen	26,6
6.Cultuur	49,0
7.Verkeer	26,3
8.Wonen	46,9
9.Onderhoud en beheer openbare ruimte	96,4
10.Veiligheid	18,6
11.Stadhuis en Stadjer	21,1
12.Bedrijfsvoering	49,7
13.Overig	21,5
14.Algemene inkomsten en post onvoorzien	<u>46,0</u>
Totaal uitgaven per programma	854,5
Saldo	3,4

Bedragen in miljoenen euro's

3.2 Rekeningresultaten

We maken in de Gemeenterekening 2014 een uitsplitsing in bijzondere en overige resultaat. Bijzondere resultaten zijn die resultaten waartoe uw raad in het verleden expliciet besloten heeft. De rest wordt aangemerkt als overige resultaten.

Besteedbaar resultaat

Naast het gerealiseerde resultaat is de besteedbaarheid van dit gerealiseerde resultaat van belang. Onder het besteedbare resultaat verstaan wij het resultaat dat overblijft als alle noodzakelijke bestemmingsvoorstellen verrekend zijn met het gerealiseerde resultaat. Sommige voorstellen tot verrekening hebben een positief effect op het besteedbare resultaat, andere voorstellen een negatief effect. Als bijvoorbeeld een nadeel met een reserve wordt verrekend, heeft dit een gunstig effect op het besteedbare resultaat. Dit wordt groter. Als daarentegen bijvoorbeeld wordt voorgesteld om een (nieuwe) activiteit ten laste van het rekeningresultaat te brengen, wordt het besteedbaar resultaat lager. In hoofdstuk 4 van dit voorstel wordt dit nader uitgewerkt. Voorstellen die aan het besteedbaar resultaat ten goede komen hebben een positief teken. De voorstellen die het besteedbaar resultaat kleiner maken, hebben een minteken.

Het voordelig resultaat van 3,4 miljoen euro is als volgt uit te splitsen

• Bijzondere resultaten	4,2
• Overige resultaten	-0,8
	<hr/>
	3,4

3.2.1 Bijzonder resultaat

Het bijzondere resultaat is 4,2 miljoen euro voordelig en is als volgt opgebouwd:

Bijzondere bijstand	1,0	V
Bouwleges	-1,1	N
BORG	1,0	V
Verstrekkingsbudget WMO	3,5	V
Maatwerkvoorziening inkomensondersteunende maatregelen	0,5	V
Diverse posten kleiner dan 0,5 miljoen	-0,7	N
	<hr/>	
	4,2	V

TOELICHTING

Bijzondere bijstand

V 1,0 miljoen euro

Het grootste deel van deze afwijking wordt veroorzaakt door de individuele bijzondere bijstand (0,7 miljoen euro) en het resultaat op de stadjerspas (0,2 miljoen euro). Tevens is er vrijval op de budgetten voor de Tegemoetkoming Ouderbijdrage en verstrekte adviezen door de GGD (0,1 miljoen euro). Het resultaat op de individuele bijzondere bijstand van 0,7 miljoen euro wordt veroorzaakt doordat het budget via de algemene uitkering van het gemeentefonds met ongeveer 0,5 miljoen euro is opgehoogd als gevolg van een verwachte toename van het aantal klanten en uit een vrijval (130 duizend euro) op de uitkering voor de koopkrachttegemoetkoming 2014. Uiteindelijk is het beroep op de regeling vrijwel gelijk gebleven. Het genoemde voordeel is tevens gunstig beïnvloed door de aanscherping van het beleid voor de witgoedregeling. Met ingang van 1 maart 2014 worden binnen de regeling niet langer nieuwe, maar tweedehands apparaten vergoed. Ook zijn de vergoedingen per soort apparaat aan maxima gebonden.

Via het gemeentefonds hebben wij bijna 1,2 miljoen euro ontvangen voor een eenmalige uitkering in het kader van koopkrachttegemoetkoming. Daarvan hebben wij voor 1,1 miljoen euro aan uitkeringen toegekend. Het verschil tussen beide bedragen is toegerekend aan het resultaat op de bijzondere bijstand.

De stadjerspas is omgebouwd naar een webshop van waaruit bijvoorbeeld vouchers worden verstrekt die kunnen worden ingewisseld voor kortingen. We zien vanaf oktober een duidelijke toename van het gebruik van de webshop. Wellicht hebben de onbekendheid met de website, de aanloopproblemen en het feit dat veel verstrekte vouchers niet zijn ingewisseld ertoe geleid dat 0,2 miljoen euro van het beschikbare budget niet is uitgegeven.

Bouwleges

N 1,1 miljoen euro

Door de huidige economische omstandigheden zijn grote bouwprojecten wegens de crisis deels uitgebleven of zijn de bouwkosten naar beneden bijgesteld. Ten opzichte van de actuele begroting legesinkomsten bouwactiviteit 2014 van 6,3 miljoen euro is 1,5 miljoen euro minder aan leges gerealiseerd. De afwijking ten opzichte van de raming leges 2014 is als volgt:

Leges projecten tot 50 duizend euro	N 206 duizend euro
Leges projecten 50 tot 200 duizend euro	N 449 duizend euro
Leges projecten 200 duizend euro en meer	N 861 duizend euro
Totaal	N 1,516 miljoen euro

Het totale resultaat bedraagt 1,1 miljoen euro negatief. Met name door het niet invullen van vacatureruimte en minder uitgaven op overige goederen en diensten is een kostenreductie gerealiseerd van 0,5 miljoen euro.

Borg

V 1,0 miljoen euro

Het resultaat bestaat uit de volgende componenten:

- *Stormschade (V 565 duizend euro)*
Bij het vaststellen van de gemeenterekening 2013 heeft uw raad 0,6 miljoen euro beschikbaar gesteld voor het herplanten van bomen als gevolg van de stormschade van oktober 2013. In 2014 is hiervan 35 duizend euro besteed. Door uw raad is op 17 december 2014 besloten het restantbedrag van 565 duizend euro voor de afwikkeling van de stormschade in 2015 beschikbaar te stellen.
- *Beheer openbare ruimte: Overig (V 361 duizend euro)*
Op de bedrijfsvoeringskosten van het beheer op de openbare ruimte is een voordeel ontstaan van per saldo 361 duizend euro. Dit is vooral veroorzaakt door meevallende exploitatielasten (lagere kapitaallasten en lagere brandstofprijzen) op het wagenpark. Ook zijn er extra kosten gemaakt voor het organiseren van verkiezingen en extra inzet was nodig bij het verstrekken van instemmingsbesluiten voor het verleggen van kabels en leidingen. Per saldo een voordeel van 128 duizend euro. Het verstrekken van instemmingsbesluiten en verrichten van werken voor derden hebben extra inkomsten opgeleverd van 233 duizend euro.
- *Overig Borg: (V 116 duizend euro)*
Naast het resultaat op de bedrijfsvoering Stadsbeheer is er een resultaat op de bedrijfsvoering met betrekking tot detachering van iederz-personeel. Het totale bedrijfsvoeringsresultaat met betrekking tot de detachering van iederz personeel voor het groenonderhoud bedraagt 107 duizend. Tot slot bedraagt het resultaat op de reguliere en programmabudgetten 9 duizend euro.

Verstrekkingenbudget WMO

V 3,5 miljoen euro

De verstrekkingen op Wmo voorzieningen laten per saldo een voordeel zien van 3,5 miljoen euro. Hiervan heeft 1,1 miljoen euro betrekking op huishoudelijke hulp. Daarnaast hebben we een toekenningsbeschikking ontvangen voor een verzameluitkering van 1,8 miljoen euro. Deze uitkering is besteed aan de kosten van collectief vervoer. Deze kosten werden aanvankelijk uit de algemene middelen gefinancierd. Als gevolg van de inzet van de verzameluitkering in combinatie met enkele kleinere afwijkingen valt 1,7 miljoen euro aan algemene middelen vrij. Tenslotte vallen de verstrekkingen van rolstoelen en woonvoorzieningen met respectievelijk 0,3 en 0,4 miljoen euro lager uit.

Maatwerkvoorziening inkomensondersteunende maatregelen

V 0,5 miljoen euro

In 2014 hebben we de eerste 450 duizend euro ontvangen voor de ontwikkeling van een nieuwe gemeentelijke maatwerkvoorziening. Deze voorziening dient ter compensatie van de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg) en de Regeling compensatie eigen risico (CER). Voor 2015 en 2016 zijn de beschikbare bedragen respectievelijk 2,2 miljoen euro en 2,7 miljoen euro. Vanwege de complexiteit van de regelingen was de tijd te

kort om in 2014 nog een maatwerkvoorziening te ontwikkelen en te implementeren. Als gevolg hiervan ontstaat in 2014 een incidenteel voordeel van 450 duizend euro.

Overige bijzondere resultaten

N 0,7 miljoen euro

Overige kleinere afwijkingen tellen op tot een nadeel van 0,7 miljoen euro.

3.2.2 Overige Resultaten

Het resultaat exclusief het bijzondere resultaat, bedraagt 0,8 miljoen euro nadelig. Dit nadelige resultaat bestaat uit diverse afwijkingen waarvan de volgende afwijkingen het belangrijkste zijn:

Actieplan Jeugdwerkloosheid	0,6	V
Algemene uitkering	1,6	V
Verkoop aandelen Attero	1,7	V
Niet gerealiseerde bezuinigingen	-15,8	N
Btw Compensatiefonds	1,2	V
Overige vrijval extra beleid	13,5	V
Overige vrijval beleidsbudgetten	1,6	V
Armoedebeleid	1	V
Afwikkeling subsidies oude jaren	0,7	V
Vrijval subsidies	1,1	N
Leges en belastingen	-0,5	N
Meerstad*	-14,5	V
Overig gronden	1,5	V
Langmangelden	0,8	N
ISV	-0,4	V
Grondig	0,4	V
Bovenwijkse voorzieningen	3,4	N
Afwaardering deelneming Martiniplaza	-1,3	V
Groot onderhoud Martiniplaza	4,3	N
Zuidelijke Ring	-0,6	N
G Kracht	-0,7	N
Voorziening Huur Europaweg	-4,5	V
Schouwburg, vrijval voorzieningen	1,2	V
Afwaardering Peizerweg	-1,4	N
Kapitaallasten	2,1	V
Onderwijshuisvesting	0,4	V
Overig	1,8	V
	<u>-0,8</u>	

TOELICHTING

Actieplan Jeugdwerkloosheid**V 0,6 miljoen euro**

In 2013 is door het Rijk 1,7 miljoen euro beschikbaar gesteld voor het tweede Actieplan Jeugdwerkloosheid. Bij de jaarrekening 2013 is hierop een voordeel gemeld van 1,4 miljoen euro. Dit bedrag is overgeheveld naar 2014 via een bestemmingsvoorstel. Het Actieplan jeugdwerkloosheid heeft een looptijd tot midden 2015. Niet alle projecten zijn afgerond en lopen nog door in 2015.

Algemene Uitkering**V 1,6 miljoen euro**

De algemene uitkering is 1,6 miljoen euro hoger uitgevallen dan we verwachtten. Hiervan wordt 3,0 miljoen euro veroorzaakt door plaatselijke ontwikkelingen. Deze stijging zit voornamelijk in het aantal inwoners en de omgevingsadressendichtheid en in mindere mate bij het aantal minderheden en het aantal woonruimten. Het Rijk heeft deze hogere groei deels gecorrigeerd via de uitkeringsfactor. Dit levert een nadeel op dat verwerkt is in het onderdeel landelijke ontwikkelingen van 1,4 miljoen euro. De overige voordelen bestaan uit een nacalculatie van de uitkering uit het gemeentefonds in 2011/2012 en door voordelen op integratie-uitkeringen. Een uitgebreide toelichting op de algemene uitkering treft u aan in programma 14.

Verkoop aandelen Attero**V 1,7 miljoen euro**

De aandelen van Attero zijn verkocht voor 1,874 miljoen euro. Na verrekening met de boekwaarde is een opbrengst gerealiseerd van 1,723 miljoen euro.

Nog niet gerealiseerde bezuinigingen**N 15,8 miljoen euro**

Van de totale bezuinigingstaakstelling is binnen de jaarschijf 2014 15,8 miljoen euro niet gerealiseerd.

Bezuinigingsperiode 2011-2014

Van het bezuinigingspakket 2011-2014 van 45,1 miljoen euro is bijna 86% structureel (38,6 miljoen euro) gerealiseerd. Van het resterende deel is in 2014 10% (4,6 miljoen euro) incidenteel gerealiseerd. 4% (1,9 miljoen euro) is niet gerealiseerd.

Bezuinigingsperiode 2014-2017

De te realiseren bezuiniging voor 2014 bedraagt 54,9 miljoen euro. Hiervan is bijna 42 miljoen euro incidenteel en bijna 13 miljoen euro structureel. Van de incidentele taakstelling is bijna 27 miljoen gerealiseerd. De niet gerealiseerde taakstelling ad 15 miljoen euro betreft de nog niet verkochte aandelen Waterbedrijf.

De jaarschijf 2014 van de structurele taakstelling bedraagt 12,9 miljoen euro. Hiervan is 93% (12 miljoen euro) structureel gerealiseerd. 5% (0,6 miljoen euro) is incidenteel gerealiseerd. 2% (0,3 miljoen euro) is niet gerealiseerd.

De niet gerealiseerde bezuinigingen uit beide pakketten leiden tot een geprognosticeerd nadeel van 17,2 miljoen euro. Hiervan wordt 15 miljoen euro veroorzaakt doordat de aandelen Waterbedrijf nog niet verkocht zijn. Het nadeel wordt gedempt door een incidenteel

voordeel op de bezuiniging op de gemeentelijke bijdrage aan de regio Groningen – Assen à 267 duizend euro. De verlaging van deze bijdrage is met terugwerkende kracht ingegaan, waardoor incidenteel een voordeel is gerealiseerd.

Daarnaast zijn er voordelen op een tweetal taakstellingen waar nog ruimte in zat. Het betreft hier het restant van de taakstelling voor het afboeken van maatregelen uit het pakket 2011-2014 (174 duizend euro) en de ruimte in de taakstelling voor weglekeffecten (973 duizend euro). Per saldo resteert hiermee een geprognosticeerd nadeel in 2014 van 15,8 miljoen euro.

BTW Compensatiefonds

V 1,2 miljoen euro

Dit resultaat ontstaat voor een deel doordat BTW op investeringen in rioleringen kan worden gecompenseerd bij het fonds. De investeringen fluctueren jaarlijks. In 2014 is er een voordeel op riolering ontstaan (0,9 miljoen euro).

Daarnaast is er een afwijking op het participatiebudget (0,3 miljoen euro voordeel). Bij de invoering van het BCF is een reserve BCF ingesteld om jaarlijkse fluctuaties als gevolg van onder andere investeringen op te vangen. Bij de jaarrekening 2013 is besloten om de reserve BCF op te heffen en het restant uit die reserve over te hevelen naar de AER. Hierdoor worden de fluctuaties nu zichtbaar in de exploitatie.

Vrijval extra beleid

V 13,5 miljoen euro

Jaarlijks ontstaat in de rekening een resultaat omdat beschikbare middelen voor extra beleid niet (geheel) worden uitgegeven. In principe dienen de beschikbare middelen extra beleid binnen twee jaar te worden besteed. In 2014 ontstaat een voordeel van 11,7 miljoen euro door vrijval van incidenteel extra beleid. Het gaat om de volgende middelen:

Iederz WSW	1.063	V
Schuldhelp	70	V
Binnenstadmanagement	6	V
G-Kracht	72	V
Akkoord van Groningen	38	V
Wmo	300	V
Cultuur	188	V
Duurzame ontwikkeling/ambitie energieneutraal 2025	65	V
GR Meerstad	70	V
Herewegviaduct tijdelijke maatregelen	9	V
Veiligheid: wijk-/stratenaanpak	56	V
Financiering BBZ	159	V
Tekort wet BUIG	5.895	V
Leerlingvervoer	130	V
Tekort parkeerbedrijf	680	V
Groot onderhoud kinderboerderijen	150	V
Tekort Stadtoezicht variant 1	70	V
Basisregistraties	200	V
Tekort bedrijfsvoering ROEZ	62	V
Friciekosten nwe bezuinigingen 2014-2017	2.143	V
Computers voor minima	10	V
O-DB Norm	212	V
Bezoekerscentrum Beijum	42	V
	<hr/>	
	11.681	V

Daarnaast is ook sprake van incidentele vrijval van structureel beschikbaar gesteld extra beleid. Wanneer structurele beschikbare middelen nog niet zijn ingezet, kunnen deze in het jaar vrijvallen. Structureel blijven de middelen beschikbaar voor het betreffende project. In 2014 is 1,8 miljoen euro van het structureel beschikbare extra beleid nog niet ingezet. Het gaat om:

Uit 2006	Investeringsbijdrage programma fysiek	220
Uit 2007	Lokaal akkoord - fysiek en sociaal	11
Uit 2007	Terreinwinst	13
Uit 2008	Terreinwinst	62
Uit 2008	Eemskanaal/Europapark/Westpoort	209
Uit 2009	Project oud en nieuw	20
Uit 2010	Eemskanaal/Europapark/Westpoort	209
Uit 2010	Budget verkeersmaatregelen-reconstructies	23
Uit 2010	Woningbouwproductie	24
Uit 2010	Herhuisvesting SoZaWe	300
Uit 2011	Wijkcentrum Lewenborg	4
Uit 2014	Risicobuffer	125
Uit 2014	Extra kosten parkeerautomaten Card-Only	72
Uit 2014	Ruil incidenteel/structureel	507
		<u>1.799</u>

Waar mogelijk betrekken we de vrijval bij de voorbereiding op de begroting 2016.

Overige vrijval beleidsbudgetten

V 1,6 miljoen euro

De overige vrijval op beleidsbudgetten bestaat uit een tiental posten. De belangrijkste posten worden hieronder toegelicht:

- *Sociale wijkteams (V 259 duizend)*
De uitrol van sociale wijkteams heeft pas in de tweede helft van het jaar plaatsgevonden. Daarnaast vielen de ICT kosten lager uit en verschuiven deels naar 2015.
- *Apparaatskosten (N 548 duizend)*
In de loop van 2014 is het experiment sociale teams uitgebouwd van 2 naar 6 teams. De deelnemende partners, waaronder de gemeente Groningen, plegen personele inzet in de teams vanuit de reguliere formatie. Deze inzet is in 2014 niet financieel verrekend waardoor een tekort van 150 duizend euro ontstaat in 2014. Daarnaast heeft eind 2014 een project herindicatie HH2 plaatsgevonden met als doel te beoordelen of huidige cliënten, met een indicatie HH2 voor huishoudelijke hulp, deze duurdere zorg nog (volledig) nodig hebben en mogelijk voor goedkopere zorg in aanmerking komen. De inzet van tijdelijk personeel hiervoor bedraagt 0,3 miljoen euro.
- *Gidsgelden (V 352 duizend)*
In het kader van het stimuleringsprogramma Gezond in de Stad (Gids) hebben we met de meicirculaire 354 duizend euro ontvangen. Vanwege de korte periode waarin beleid kon worden ontwikkeld is hiervan slechts een klein deel toegekend.
- *Transitiebudget Decentralisaties (V 245 duizend)*

Op de transitiebudgetten voor de decentralisaties is een voordeel gerealiseerd. Dit voordeel is ontstaan door een bijdrage van de VNG voor de regiosecretaris, vrijval op ict inzet, beschermd wonen en diverse overige vrijval op implementatiebudgetten.

Diverse overige resultaten op beleidsbudgetten tellen op tot een voordeel van 0,2 miljoen euro.

Armoedebeleid

V 1,0 miljoen euro

Naast de bestaande middelen hebben wij extra middelen ontvangen van het Rijk voor het armoedebeleid. Dit geld is gedeeltelijk bij raadsbesluit in februari beschikbaar gesteld (0,6 miljoen euro) en voor een deel in juli (1,2 miljoen euro). Wij zijn in 2014 gestart met diverse nieuwe armoedeprojecten. Doordat het grootste deel van de extra middelen later in het jaar beschikbaar is gesteld, hebben we hiervan slechts 850 duizend euro kunnen besteden aan meerdere projecten. Een deel van deze projecten loopt door in 2015.

Afwikkeling Subsidies oude jaren

V 0,7 miljoen euro

De afwikkeling van subsidies voorgaande jaren heeft op diverse beleidsvelden geleid tot een voordelig resultaat van 0,7 miljoen euro.

Vrijval Subsidies

V 1,1 miljoen euro

Er zijn budgetten voor subsidies geparkeerd in verband met de bezuinigingen op de subsidies van 10 %, om een 'zachte landing' voor instellingen mogelijk te maken. Hiervan is tot nu toe geen gebruik gemaakt. Daarnaast zijn er met de gemeentefondscirculaires in de loop van 2014 extra middelen beschikbaar gekomen die niet meer weggezet zijn.

Leges en belastingen

N 0,5 miljoen euro

Dit nadeel bestaat uit een nadeel op de ontvangen Gemeenteleges (0,6 miljoen euro), uit een nadeel op Onroerendzaakbelasting (0,3 miljoen euro) en voordelen op Logiesbelasting (0,2 miljoen euro) en Precario rechten (0,2 miljoen euro).

Meerstad

N 14,5 miljoen euro

Op 17 december 2014 heeft uw raad de herziening grondexploitatie 2014 Meerstad vastgesteld. Besloten is om een bijdrage van 14,5 miljoen euro te verstrekken aan de GEM Meerstad CV ter afdekking van de voorzieningen die in de grondexploitatie zijn getroffen. Dit leidt tot een afwijking bij de Gemeenterekening. De bijdrage wordt gedekt uit de beschikbaar gestelde middelen in de begroting 2015, een verlaging van het benodigde weerstandsvermogen en het rekeningresultaat 2014.

Overige Gronden

V 1,5 miljoen euro

Dit resultaat bestaat uit een 5-tal onderdelen:

- *Grondzaken (V 125 duizend euro)*

Dit betreft een resultaat op plankostencomplexen van 125 duizend euro voordeel in relatie tot de reserve Grondzaken.

- *Erfpacht (V 399 duizend euro)*
Binnen de exploitatie van de erfpachtterreinen is een nadeel 531 duizend euro in de lasten (rente) en een voordeel van 930 duizend euro in de baten (pachten en verkoop), per saldo een voordeel van 399 duizend euro.
- *NIEGG (V 133 duizend euro)*
De exploitatie van "Nog in exploitatie te nemen gronden", beheer, huuropbrengst, OZB, onderhoud etc, levert in 2014 een voordeel op van 133 duizend euro.
- *Alo-locatie (voordeel 243 duizend euro)*
Het resultaat op de exploitatie Alo-locatie is in 2014 begroot op 400 duizend euro. Door hogere huuropbrengsten is het werkelijke exploitatie-resultaat 157 duizend euro negatief. Per saldo levert dit dus een voordeel op van 243 duizend euro.
- *Bouwrijpe kavels (voordeel 567 duizend euro)*
Het betreft hier de winst op verkoop stukjes tuingrond en de winst op verkoop van kavels van reeds afgesloten grondexploitaties.

Langmangelden

V 0,8 miljoen euro

Op 17 december 2014 heeft uw raad de nacalculaties van de verkeersprojecten: aansluiting P+R Europapark (P3) op Europaweg, Zuidelijke ringweg Langmanmaatregelen, Busbaan Europaweg UMCG en Aanpak Schoolomgevingen vastgesteld. De nacalculaties hebben geresulteerd in een positief resultaat van in totaal 0,8 miljoen euro. Conform het besluit van uw raad wordt dit toegevoegd aan de algemene middelen (rekeningresultaat 2014).

ISV

N 0,4 miljoen euro

Het totale resultaat bedraagt 0,4 miljoen euro nadelig. Het nadelige resultaat bestaat uit een groot aantal onderdelen, verdeeld over meerdere programma's. In de programmarekening komt dit uitgebreid aan bod.

Grondig

V 0,4 miljoen euro

Uw raad heeft in 2011 voor het project Grondig 829 duizend euro beschikbaar gesteld. Met het project Grondig zal op programmatische wijze de bodemkwaliteit van alle gemeentelijke eigendommen worden onderzocht. Conform door uw raad goedgekeurde bestemmingsvoorstel Gemeenterekening 2013 is de resterende 685 duizend euro aan de exploitatiebegroting 2014 toegevoegd. In 2014 is een aanvullend onderzoek ten behoeve van fase II uitgevoerd, kosten 317 duizend euro. Het restant van 368 duizend euro is in 2014 niet uitgegeven.

Bovenwijkse voorzieningen

V 3,4 miljoen euro

Op 17 december 2014 heeft de raad besloten tot een stelselwijziging, waarbij investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut in een grondexploitatie worden geactiveerd en daarna worden afgeschreven op basis van de verwachte toekomstige levensduur. In het raadsvoorstel is ook aangegeven dat wij jaarlijks op basis van de oplevering en gerealiseerde bestedingen de omvang van de te activeren investeringen bepalen. Voor 2014 gaat het om een bedrag van 3,4 miljoen euro.

Afwaardering deelneming MartiniPlaza**N 1,3 miljoen euro**

In 2014 heeft een afwaardering van de aandelen van MartiniPlaza plaatsgevonden van 1,3 miljoen euro. Dit leidt tot een nadeel van 1,3 miljoen euro. Deze afwaardering is gedaan naar aanleiding van een afwaardering van het vastgoed bij MartiniPlaza.

In 2014 heeft MartiniPlaza een nadelig rekeningresultaat van 830 duizend euro. Er zijn maatregelen getroffen om MartiniPlaza weer renderend en toekomstvast te maken. In het najaar van 2014 hebben wij aangegeven dat een tekort bij Martiniplaza zou kunnen leiden tot een afwaardering van de waarde van onze aandelen Martiniplaza. Dat is het geval als er sprake is van een duurzame waardevermindering van de aandelen. Onze inschatting is, dat van een duurzame waardevermindering vooralsnog geen sprake is. In afwachting van de op te stellen meerjarenbegroting en het op te stellen reorganisatieplan, is het voorstel om eventuele financiële vraagstukken die hieruit voortvloeien, te betrekken bij de rekening 2015 en de begroting 2016.

Groot onderhoud Martinipaza**V 4,3 miljoen euro**

Uit het rekening resultaat 2013 is door uw raad een extra bijdrage van 6,75 miljoen euro incidenteel toegezegd aan de Martiniplaza voor het jaar 2014. Het betreft 6,6 miljoen voor achterstallig onderhoud, welke gefaseerd in de jaren 2014, 2015 en 2016 wordt uitgevoerd en een bedrag van 150 duizend euro, bedoeld voor onderzoek naar een andere locatie en een kostendekkende bedrijfsvoering. In 2014 is de eerste termijn van 2,4 miljoen voor het achterstallig onderhoud uitbetaald. Het verschil van 4,2 miljoen euro zal in de komende jaren door Martiniplaza worden gedeclareerd. Van het onderzoeksbudget van 150 duizend euro is in 2014 een bedrag van 59 duizend euro besteed, wat een voordeel van 91 duizend euro oplevert.

Zuidelijke Ring**N 0,6 miljoen euro**

De gemeente Groningen verricht werkzaamheden voor het projectbureau ZRW. In de afgesloten samenwerkingsovereenkomst zijn afspraken gemaakt over de te hanteren uurtarieven. Deze afspraak heeft over de afgelopen jaren geleid tot een nadeel van 600 duizend euro.

G-Kracht**N 0,7 miljoen euro**

In de deelprogramma's 2.1 tot en met 2.4 ontstaat in totaal een nadeel van 0,7 miljoen euro (G-kracht). Dit betreft het deel van de kosten dat jaarlijks uit de incidentele vrijval van structurele extra beleidsmiddelen wordt gedekt.

Voorziening huur Europaweg**N 4,5 miljoen euro**

Omdat de locatie aan de Europaweg met ingang van 1 september 2014 niet meer in gebruik is, moet vanuit verslagleggingsregels voor de resterende huurverplichtingen een voorziening worden getroffen (analoog aan de voorzieningen voor de Eendrachtstkade en de Waagstraat bij de gemeenterekening 2013). Het huurcontract loopt nog tot 1 augustus 2018 door. De totale huurverplichting over de periode 2015 - 1 aug 2018 bedraagt 4,5 miljoen euro.

Stadsschouburg**V 1,2 miljoen euro**

Uw raad heeft bij de jaarrekening 2013 een bedrag van 1,2 miljoen euro beschikbaar gesteld voor het wegwerken van het achterstallig onderhoud van de stadsschouburg. Wij hebben de procedure van extra subsidie doorlopen om aanvullende activiteiten met het onderhoud te combineren maar de aanvraag is afgewezen. Dit heeft nodige tijd gekost. Het onderhoud wordt begin mei 2015 gestart nadat de aanbestedingsprocedure is afgerond.

Afwaardering Peizerweg**N 1,4 miljoen euro**

De boekwaarde van dit gebouw per 31 december 2014 bedraagt 4,4 miljoen euro. Door de verkoop van het terrein naast het kantoorgebouw aan de Peizerweg kunnen wij voor 1,6 miljoen (netto opbrengst) de huidige boekwaarde verlagen naar 2,8 miljoen. Op de andere voor iederz resterende helft van de kavel staan veel meer opstallen. Dat deel is echter voor iederz voor de toekomst niet goed bruikbaar en de opstallen zullen vermoedelijk moeten worden gesloopt. Echter, deze resterende boekwaarde is nog te hoog in verhouding tot de reële marktwaarde. De schatting van de reële marktwaarde ligt in de orde van 1,4 miljoen euro. De resterende boekwaarde is 2,8 miljoen euro en ligt dus aanzienlijk hoger dan de geraamde restwaarde. Gelet op de staat van het pand (gedateerd en energetisch zeer matig) is er een afboeking gedaan van 1,4 miljoen euro zodat de boekwaarde komt op 1,4 miljoen.

Kapitaallasten**V 2,1 miljoen euro**

Het resultaat op kapitaallasten wordt voor een groot deel veroorzaakt doordat het project nieuwbouw Harm Buitenplein nog niet financieel is afgerond (V 0,6 miljoen euro). Verder is de vrijval op kapitaallasten ICT (V 0,7 miljoen euro). Het voordeel uit de korte mismatchfinanciering (V 0,4 miljoen euro) is lager dan vorig jaar omdat reeds 1 miljoen euro in de begroting was opgenomen. Omdat de marktrente wederom onder de begrote rente lag was er een rentevoordeel op nieuwe leningen (V 0,4 miljoen euro) Tegenover bovengenoemde posten staat een nadelig resultaat op kort geld. Dit ontstaat door de lage marktrente (N 0,4 miljoen euro).

Tenslotte resteert een beperkt voordeel aan overige afwijkingen van 0,4 miljoen euro.

Onderwijshuisvesting**V 0,4 miljoen euro**

De verkoop van het onderwijsgebouw Schouwstraat 6 heeft geresulteerd in een voordeel van 0,2 miljoen euro. Daarnaast is er sprake van vrijval op de verplichting programma onderwijshuisvesting oude jaren van 0,2 miljoen euro. In de programma's onderwijshuisvesting hadden we aan schoolbesturen voorzieningen toegekend. De schoolbesturen hebben afrekeningen ingediend over de afgelopen jaren. Hieruit bleek dat enkele voorzieningen niet uitgevoerd hoeven te worden. En bij enkele voorzieningen zijn de werkelijke uitgaven lager dan de toegezegde bedragen. De opgevoerde verplichting kan daarom vervallen.

Diverse posten kleiner dan 0,5 miljoen euro

V 1,8 miljoen euro

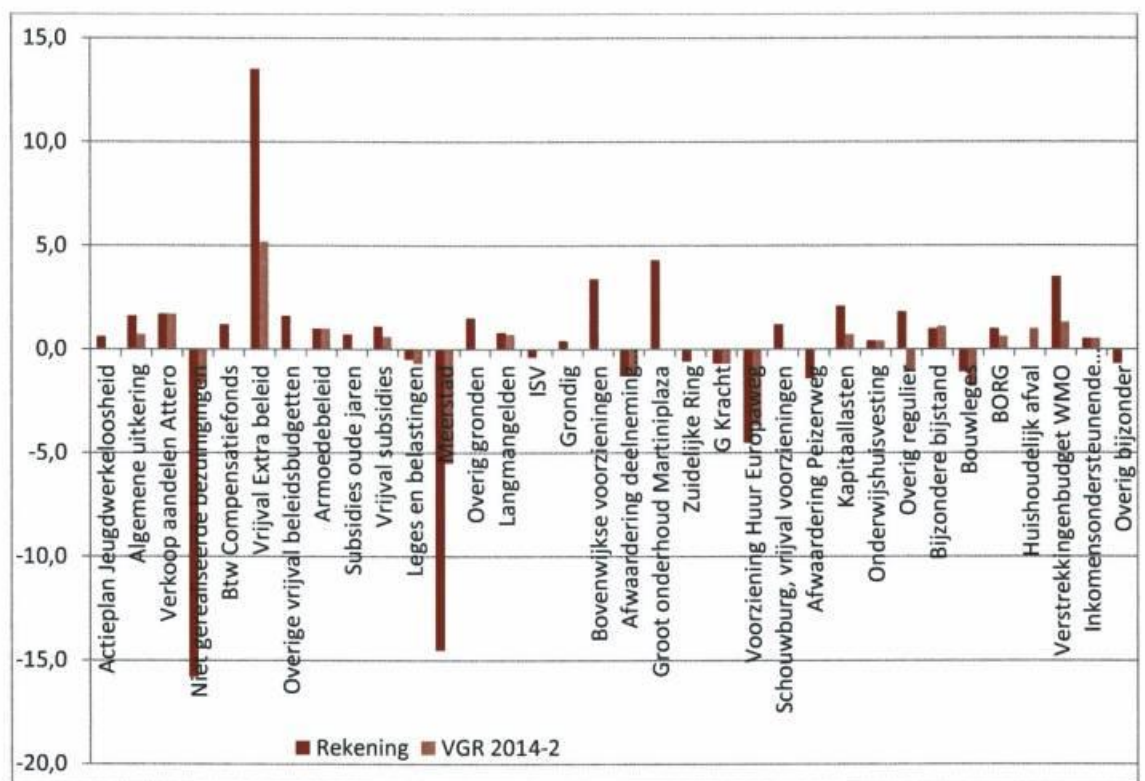
Een groot aantal posten telt op tot een voordeel van 1,8 miljoen euro. Deze voordelen hebben nagenoeg allemaal het karakter van bedrijfsvoeringbudgetten. Te denken valt aan vrijval van afdelingsbudgetten en overige budgetten voor uitvoeringskosten.

3.3 Afwijking ten opzichte van Voortgangsrapportage 2014-II

In Voortgangsrapportage 2014-II (VGR 2014-II) verwachtten we een nadeel van 1,0 miljoen euro. Daarmee is het rekeningresultaat 2014 ten opzichte van de prognose in de voortgangsrapportage 4,4 miljoen euro voordeliger. In onderstaande grafiek zijn deze resultaten ten opzichte van de VGR2014-II weergegeven. Gerelateerd aan het lastentotaal in de actuele begroting van 846 miljoen euro is dat een afwijking van 0,5%.

Afwijkingen per onderdeel

In onderstaande grafiek zijn de belangrijkste verschillen in resultaten tussen de rekening 2014 en de VGR 2014-II weergegeven.

Hieronder worden de afwijkingen groter dan 0,3 miljoen euro ten opzichte van de VGR 2014-II toegelicht, evenals de voorzienbaarheid hiervan.

Actieplan Jeugdwerkloosheid (V 0,6 miljoen euro)

Het Actieplan jeugdwerkloosheid heeft een looptijd tot midden 2015. Niet alle projecten zijn afgerond en lopen nog door. In de prognose bij de VGR2014-II is ervan uitgegaan dat de middelen volledig ingezet zouden worden in 2014. Dit is niet het geval. Dit resultaat was ten tijde van de VGR 2014-II niet voorzienbaar.

Algemene uitkering (V 0,9 miljoen euro)

Bij VGR 2014-II werd uitgegaan van een resultaat op de algemene uitkering van 0,7 miljoen euro. In januari van dit jaar werd echter bekend dat het Gemeentefonds 1,2 miljoen hoger uitkomt, totaal op 1,6 miljoen. Gezien de datum van bekendmaking is deze afwijking niet voorzienbaar.

Niet gerealiseerde bezuinigingen (N 14,1 miljoen euro)

De gemelde verkoop van de aandelen van het Waterbedrijf is nog niet gerealiseerd. Bij VGR 2014- II is dit al wel als onzekerheid gemeld en daarmee als niet voorzienbaar aangemerkt. Van de totale jaarschijf in 2014 is, naast de 15 miljoen in verband met het Waterbedrijf, 0,8 miljoen euro niet gerealiseerd. Bij de VGR 2014- II werd nog uitgegaan van 1,7 miljoen. Onderbouwing en toelichting hiervan vindt plaats in de Gemeenterekening, hoofdstuk Financieel perspectief.

BTW Compensatiefonds (V 1,2 miljoen)

Het voordeel is ontstaan doordat de BTW over rioleringsinvesteringen kunnen worden gecompenseerd via het BTW compensatiefonds. Ten tijde van de VGR 2014-II was dit nog niet administratief verwerkt. Het resultaat was echter wel voorzienbaar.

Vrijval extra beleid (V 8,3 miljoen)

Het resultaat op de inkomensvoorziening BUIG valt 3,4 miljoen hoger uit ten opzichte van de VGR 2014-II. Dit wordt veroorzaakt doordat het definitieve budget 2014 hoger is uitgevallen. Bij de VGR 2014- II is dit als onzekerheid gemeld voor een bedrag van 1 a 2 miljoen euro.

Naast de vrijval op BUIG is er sprake van in totaal 7,5 miljoen euro vrijval op extra beleid. Bij de VGR 2014-II was de prognose nog een vrijval van 2,7 miljoen euro. Een aantal grote posten extra beleid die bij de VGR 2014-II nog niet als vrijval zijn aangemerkt zijn:

- *Friciekostenbudget (V 2,1 miljoen)*
De mutaties in het frictiekostenbudget worden bepaald door het saldo van enerzijds de voorzienbare salarislasten van herplaatste medewerkers en anderzijds door de mutatie in de voorziening als gevolg van het bepalen van de omvang. Ten tijde van de VGR 2014-II is dat nog niet bepaald. Het resultaat was echter wel deels voorzienbaar.

- *Iederz /WSW (V 1,1 miljoen)*

Het voordelige verschil kunnen we splitsen in een aantal grotere onderdelen, namelijk:

o een hogere omzet en hogere productiekosten	0,2 miljoen euro N
o een hogere gerealiseerde subsidie op de loonkosten	0,9 miljoen euro V
o hogere loonkosten en overige kosten wsw personeel	0,1 miljoen euro N
o lagere loonkosten ambtelijk personeel	0,3 miljoen euro V
o overige oorzaken, gezamenlijk	0,1 miljoen euro V

Bij de VGR 2014-II zijn deze resultaten niet in de prognose opgenomen.

- *Parkeerbedrijf (V 0,3 miljoen)*

Het rekeningresultaat bedraagt 0,7 miljoen euro positief. Het resultaat wordt veroorzaakt door een voordeel op de kapitaallasten (lagere ROP en geen kapitaallasten voor Card Only), een voordeel op diverse budgetten en een nadeel op de omzet Damsterdiep. Bij de VGR 2014- II was een resultaat geprognosticeerd van 0,4 miljoen euro positief. In verband met de vele onzekerheden is er een voorzichtige prognose afgegeven en als niet voorzienbaar aangemerkt.

- *Overige vrijval extra beleid (V 1,4 miljoen)*

Verschillen ten opzichte van de VGR 2014 -II bij diverse overige vrijval extra beleidsbudgetten tellen op tot 1,4 miljoen euro. Hier zitten onder andere de posten met betrekking tot Leerlingvervoer (V 130 duizend euro), vrijval basisregistraties (V 200 duizend euro), groot onderhoud kinderboerderijen (V 150 duizend euro), O db norm kamerverhuur (V 212 duizend euro). In het raadsvoorstel en in de gemeenterekening komen we hier uitgebreider op terug. De resultaten zijn als niet voorzienbaar aangemerkt.

Overige vrijval beleidsbudgetten (V 1,6 miljoen)

De overige vrijval op beleidsbudgetten bestaat uit een tiental posten waarvan deels pas bij het opmaken van de jaarrekening de resultaten bekend waren. De belangrijkste posten worden hieronder toegelicht:

- *Sociale wijkteams (V 259 duizend)*

De uitrol van sociale wijkteams heeft pas in de tweede helft van het jaar plaatsgevonden. Daarnaast vielen de ICT kosten lager uit en verschuiven deels naar 2015. Bij het opmaken van de jaarrekening werd dit pas zichtbaar, echter deels (129 duizend) wel voorzienbaar.

- *Apparaatskosten (N 548 duizend)*

In de loop van 2014 is het experiment sociale teams uitgebouwd van 2 naar 6 teams. De deelnemende partners, waaronder de gemeente Groningen, plegen personele inzet in de teams vanuit de reguliere formatie. Deze inzet is in 2014 niet financieel verrekend waardoor een tekort van 150 duizend euro ontstaat in 2014. Daarnaast heeft eind 2014 een project herindicatie HH2 plaatsgevonden met als doel te beoordelen of huidige cliënten, met een indicatie HH2 voor huishoudelijke hulp, deze duurdere zorg nog (volledig) nodig hebben en mogelijk voor goedkopere zorg in aanmerking komen. De

inzet van tijdelijk personeel hiervoor bedraagt 0,3 miljoen euro. Het resultaat HH2 was ten tijde van de VGR 2014-II niet voorzienbaar.

- *Gids gelden (V 352 duizend)*
In het kader van het stimuleringsprogramma Gezond in de Stad (Gids) hebben we met de meicirculaire 354 duizend euro ontvangen. Vanwege de korte periode waarin beleid kon worden ontwikkeld is hiervan slechts een klein deel toegekend. Dit resultaat was ten tijde van de VGR 2014-II niet voorzienbaar.
- *Transitiebudget Decentralisaties (V 245 duizend)*
Op de transitiebudgetten voor de decentralisaties is een voordeel gerealiseerd. Dit voordeel is ontstaan door een bijdrage van de VNG voor de regiosecretaris, vrijval op ict inzet, beschermd wonen en diverse overige vrijval op implementatiebudgetten. Bij het opmaken van de jaarrekening werd dit pas zichtbaar. Het resultaat was deels voorzienbaar.

Afwikkeling subsidies oude jaren (V 0,7 miljoen)

De afwikkeling van subsidies voorgaande jaren heeft op diverse beleidsvelden geleid tot een voordelig resultaat van 0,7 miljoen euro. Dit was ten tijde van de VGR 2014-II nog niet afgerond (onvoorzienbaar).

Vrijval subsidies (V 0.5 miljoen)

Er zijn budgetten voor subsidies geparkeerd in verband met de bezuinigingen op de subsidies van 10 %, om een ‘zachte landing’ voor instellingen mogelijk te maken. Hiervan is tot nu toe geen gebruik gemaakt. Bij de VGR 2014-II is dit voorzichtig geprognosticeerd. Daarnaast zijn er met de gemeentefondscirculaires in de loop van 2014 extra middelen beschikbaar gekomen die niet meer weggezet zijn. Dit resultaat was niet voorzienbaar.

Meerstad (N 9,0 miljoen)

Naar aanleiding van de herziening grex Meerstad is een voorziening getroffen (raadsbesluit 17-12-2014). Op 17 december 2014 heeft uw raad de herziening grondexploitatie 2014 Meerstad vast gesteld. Besloten is om een bijdrage van 14,5 miljoen euro te verstrekken aan de GEM Meerstad CV ter afdekking van de voorzieningen die in de grondexploitatie zijn getroffen. Dit leidt tot een afwijking bij de rekening. In de VGR II was rekening gehouden met een nadeel van 5,5 miljoen euro. De bijdrage wordt gedekt uit de in de begroting 2015 beschikbaar gestelde middelen, een verlaging van het benodigde weerstandsvermogen en het rekeningresultaat. Bij de VGR 2014-II was dit resultaat onvoorzienbaar en als onzekerheid gemeld.

Overig Gronden (V 1,5 miljoen)

Dit resultaat bestaat uit een 5-tal onderdelen welke bij de VGR 2014- II niet in de prognose zijn opgenomen:

- Grondzaken: plankosten complexen 125 duizend V
- Grondzaken: Erfpacht 399 duizend V
- NIEGG 133 duizend V

- Alo- locatie 244 duizend V
- Bouwrijpe kavels 567 duizend V

ISV (N 0,4 miljoen)

Het totale resultaat bedraagt 0,4 miljoen euro nadelig. Het nadelige resultaat bestaat uit een groot aantal onderwerpen, verdeeld over meerdere programma's. In de programmarekening zal dit uitgebreid aan bod komen. Bij de VGR 2014-II zijn deze resultaten niet gemeld, echter wel deels voorzienbaar.

Grondig (V 0,4 miljoen)

De raad heeft in 2011 voor het project Grondig 829 duizend euro beschikbaar gesteld. Met het project Grondig zal op programmatische wijze de bodemkwaliteit van alle gemeentelijke eigendommen worden onderzocht. Conform goedgekeurde bestemmingsvoorstel jaarrekening 2013 is de resterende 685 duizend euro aan de exploitatiebegroting 2014 toegevoegd. In 2014 aanvullend onderzoek uitgevoerd, kosten 317 duizend euro. Het restant van 368 duizend euro is in 2014 niet uitgegeven. Bij de VGR 2014-II is dit resultaat niet in de prognose opgenomen, het was echter wel voorzienbaar.

Bovenwijkse voorzieningen (V 3,4 miljoen)

Op 17 december 2014 heeft de raad besloten tot een stelselwijziging, waarbij investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut in een grondexploitatie worden geactiveerd en daarna worden afgeschreven op basis van de verwachte toekomstige levensduur. In het raadsvoorstel is ook aangegeven dat wij jaarlijks op basis van de oplevering en gerealiseerde bestedingen de omvang van de te activeren investeringen bepalen. Voor 2014 gaat het om een bedrag van 3,4 miljoen euro. Besluitvorming hierover heeft plaatsgevonden na de VGR 2014-II en daarom was het resultaat niet voorzienbaar.

Groot onderhoud MartiniPlaza (V 4,3 miljoen)

In 2014 is uit het rekeningresultaat 2013 incidenteel 6,75 miljoen euro toegevoegd aan het toegestaan negatief saldo van de MartiniPlaza, in verband met het achterstallig onderhoud. Deze bijdrage van 6,6 miljoen euro wordt in de periode van 2014 tot en met 2016 in drie termijnen uitgevoerd. In 2014 is een eerste termijn uitbetaald van 2,4 miljoen euro. Het saldo van 4,2 miljoen euro wordt uitbetaald in twee termijnen na het indienen van een declaratie die door de gemeente wordt gecontroleerd.

De overige 150 duizend euro is bestemd voor onderzoek naar een nieuwe locatie en een kostendekkende bedrijfsvoering. Hiervan is in 2014 59 duizend euro besteed. Voor het totale bedrag 4,291 miljoen euro wordt een bestemmingsvoorstel ingediend voor storting in een bestemmingsreserve. Besluitvorming hierover heeft plaatsgevonden na de VGR2014-II. Het resultaat was niet voorzienbaar ten tijde van de VGR 2014-II.

Zuidelijke ring (N 0,6 miljoen)

De gemeente Groningen verricht werkzaamheden voor het projectbureau ZRW. In de afgesloten samenwerkingsovereenkomst zijn afspraken gemaakt over de te hanteren uurtarieven. Deze afspraak heeft over de afgelopen jaren geleid tot een nadeel van 600 duizend euro. Deze afwijking was bij de VGR 2014-II voorzienbaar.

Voorziening huur Europaweg (N 0,8 miljoen euro)

Voor de huur van het pand aan de europaweg moet volgens verslagleggingsregels een voorziening worden opgenomen voor de huurverlichting tot het einde van de looptijd van het huurcontract. De einddatum van de huurverplichting was bij de VGR II abusievelijk genomen op 31 december 2017 maar de huurverplichting loopt tot 1 augustus 2018. Dit resulteert in een voorzienbaar nadeel ten opzichte van de VGR 2014-II van 0,8 miljoen euro.

Stadsschouwburg, vrijval voorziening (V 1,2 miljoen)

De gemeenteraad heeft bij de jaarrekening 2013 een bedrag van 1,2 miljoen euro beschikbaar gesteld voor het wegwerken van achterstallig onderhoud van de Stadsschouwburg. Omdat uitvoering hiervan niet eerder dan mei 2015 plaats gaat vinden ivm aanbestedingstraject en vergunningen, is dit bedrag in een voorziening gestopt. Volgens verslagleggingsregels is dit echter niet toegestaan. Het bedrag valt daarom vrij en wordt via een bestemmingsvoorstel overgeheveld naar 2015. Dit resultaat was daarom niet voorzienbaar.

Afwaardering peizerweg (N 1,4 miljoen)

De boekwaarde van dit gebouw per 31 december 2014 bedraagt 4,4 miljoen euro. Door de verkoop van het terrein naast het kantoorgebouw aan de Peizerweg kunnen wij voor 1,6 miljoen (netto opbrengst) de huidige boekwaarde verlagen naar 2,8 miljoen. Op de andere voor iederz resterende helft van de kavel staan veel meer opstallen. Dat deel is echter voor iederz voor de toekomst niet goed bruikbaar en de opstallen zullen vermoedelijk moeten worden gesloopt. Echter, deze resterende boekwaarde is nog te hoog in verhouding tot de reële marktwaarde. De schatting van de reële marktwaarde ligt in de orde van 1,4 miljoen euro. De resterende boekwaarde is 2,8 miljoen euro en ligt dus aanzienlijk hoger dan de geraamde restwaarde. Gelet op de staat van het pand (gedateerd en energetisch zeer matig) is er een afboeking gedaan van 1,4 miljoen euro zodat de boekwaarde komt op 1,4 miljoen. De verkoop heeft plaatsgevonden na de VGR 2014-II en daarom was dit resultaat niet voorzienbaar.

Kapitaallasten (V 1,4 miljoen)

Het resultaat op kapitaallasten wordt voor het grootste deel veroorzaakt doordat het project nieuwbouw Harm Buitenplein nog niet financieel is afgerond (V 0,6 miljoen euro). Bij de VGR2014-II is dit resultaat niet meegenomen in de prognose. Daarnaast is de rente op de reserve grondzaken pas laat in het jaar geboekt (V 0,1 miljoen). Verder is de vrijval op kapitaallasten ICT wel voorzien bij de VGR 2014-II, maar netto gepresenteerd met enkele niet gerealiseerde bezuinigingen. Ten opzichte van de VGR 2014- II levert dit een voordeel op (V 0,7 miljoen). Dit was deels voorzienbaar.

Diverse overige posten reguliere resultaten (2,2 miljoen)

Een groot aantal posten telt op tot een voordeel van 1,1 miljoen euro. Bij de VGR 2014-II was dit nog een nadeel 1,1 miljoen. De voordelen bij de rekening hebben nagenoeg allemaal het karakter van bedrijfsvoeringsbudgetten. Te denken valt aan afdelingsbudgetten en overige budgetten voor uitvoeringskosten. Deze resultaten waren deels voorzienbaar.

Bouwleges (V 0,7 miljoen euro)

Bij de VGR II was een negatiever resultaat geprognoseerd. Uiteindelijk zijn meer aanvragen binnengekomen voor een omgevingsvergunning dan bij de VGR 2014-II was voorzien.

Borg (V 0,4 miljoen euro)

De afwijking betreft een lagere doorbelasting van de bedrijfsvoeringskosten dan bij de VGR2014-II was geraamd. Net name vanwege lagere exploitatiekosten van het wagenpark veroorzaakt door de lage brandstofprijzen in de 2e helft van het jaar en door het later vervangen van vervoermiddelen, heeft er minder doorbelasting plaatsgevonden.

Huishoudelijk afval (N 1,0 miljoen euro)

Het resultaat op huishoudelijk afval is 0,7 miljoen euro voordelig. Het voordeel komt echter, in tegenstelling tot voorgaande jaren, niet tot uiting in het resultaat over 2014. Dit is het gevolg van aangepaste BBV-regelgeving. Met ingang van 2014 worden resultaten op de afvalstoffenheffing toegevoegd aan de nieuw gevormde voorziening afvalstoffenheffing. Ook de bestaande bestemmingsreserve afvalstoffenheffing is omgezet naar deze voorziening. Bij de VGR 2014-II is hiermee nog geen rekening gehouden en is het resultaat op huishoudelijk afval gepresenteerd als bijzonder resultaat.

Ter vergelijking met de VGR 2014-II: het resultaat op huishoudelijk afval is 0,7 miljoen euro voordelig. Het voordeel bestaat uit een aantal onderdelen. Het stoppen met gratis ophalen van grof vuil heeft een extra voordeel van 0,1 miljoen euro opgeleverd, bovenop de in de begroting opgenomen besparing. Daarnaast is er door een hoger aantal aanslagen met betrekking tot de afvalstoffenheffing en door een lager bedrag aan oninbaarverklaringen een voordeel van 0,3 miljoen euro gerealiseerd. Verder zijn op diverse afvalstromen de opbrengsten 0,2 miljoen euro hoger dan begroot. Diverse overige verschillen leiden tot een voordeel van 0,1 miljoen euro. Bij de VGR 2014 – II werd nog uitgegaan van een voordeel van 1 miljoen euro. Er was bij de VGR 2014 II uitgegaan van een hogere doorbelasting van bedrijfsvoeringskosten.

Het voordeel op huishoudelijk afval van 0,7 miljoen euro wordt gedoteerd aan de voorziening afvalstoffenheffing. Daardoor komt het uiteindelijke resultaat uit op nul.

Verstrekkingsbudget WMO (V 2,2 miljoen euro)

Eind oktober hebben we als gemeente Groningen onverwachts een toekenningsbeschikking ontvangen voor een verzameluitkering van 1,8 miljoen euro. Deze uitkering is gebruikt om deels de uitgaven van collectief vervoer te financieren. Deze waren reeds door gemeentelijke middelen afgedekt. Daarnaast vallen de verstrekkingen van Wmo-voorzieningen 0,4 miljoen euro lager uit dan eerder was voorzien rekening wat grotendeels veroorzaakt wordt door het uitblijven van groei in verband met de extramuralisering. Ten tijde van de VGR 2014 II was dit resultaat niet voorzienbaar.

4. Voorstellen

4.1 Voorstel bestemming rekeningresultaat 2014

In bijlage 1 vindt u onze voorstellen voor de bestemming van het rekeningresultaat. In deze paragraaf geven wij een samenvatting.

Onze voorstellen hebben we geformuleerd op basis van de volgende besluiten en overwegingen:

- A. Over een deel van het in 2014 vrijgekomen geld c.q. tekorten heeft uw raad reeds bij vorige gelegenheden (met name bij de Begroting 2015) bestemmings- respectievelijk dekkingsbesluiten genomen.
- B. Bij eerdere besluiten van uw raad zijn delen van het resultaat bestemd. Hieronder valt eveneens de tussentijdse resultaatbestemming;
- C. Resultaten vanwege Extra Beleid 2014 blijven grotendeels bestemd voor het oorspronkelijke doel;
- D. Resultaten met betrekking tot een product of programma waarvoor een bestemmingsreserve is ingesteld, worden verrekend met de betreffende reserve. Hieronder vallen ook de meeste reguliere bijzondere resultaten;
- E. Met betrekking tot de overige voorstellen zijn de voorstellen gehonoreerd die veelal noodzakelijk zijn gezien de aangegane verplichtingen, gemaakte afspraken en overeenkomsten.
- F. Noodzakelijke aanvulling weerstandsvermogen tot 0,8
- G. De verwerking van de voorstellen onder A tot en met E leidt uiteindelijk tot een besteedbaar resultaat. Voor een uitleg hierover zie hoofdstuk 3.1 van dit raadsvoorstel. Op basis van afspraken met uw raad uit het Coalitieakkoord 2014-2018 doen we ook hiervoor een voorstel.

Een en ander leidt tot de volgende verdeling:

Voordelig resultaat		3.412
A. Rekeningresultaat ingezet of gedekt bij begroting 2014	1.200	
B. Raadsbesluiten	-5.787	
C. Extra beleid	-2.394	
D. Reservemutaties	11.122	
E. Overige voorstellen	-7.473	
F. Aanvulling weerstandsvermogen tot 0,8	0	
G. Besteedbaar resultaat	-80	
Totaal bestemmingsvoorstellen		-3.412
Tekort / overschot		<u><u>-</u></u>

Het saldo van het voordelige resultaat en de onderdelen A tm D (7,553 miljoen euro) is de beschikbare ruimte van het college om te besluiten welke overige bestemmingsvoorstellen (E) ter vaststelling worden voorgelegd aan uw raad.

TOELICHTING

A. Rekeningresultaat ingezet/afgedekt bij begroting 2015

B. Raadsbesluiten

In december 2014 heeft uw raad bij tussentijdse resultaatbestemming een totaalbedrag van 1,3 miljoen euro bestemd. Achter het betreffende voorstellen staat 'TR' tussen haakjes. De datering en inhoud van de overige besluiten van uw raad zijn in de betreffende voorstellen toegelicht.

C. Extra Beleid

Niet alle ingezette extra beleidsmiddelen worden gedurende het jaar besteed. Bij de begrotingswijzigingen 2^e kwartaal wordt het geprognosticeerde overschot toegevoegd aan de reserve Extra Beleid zodat de middelen voor het doel waarvoor uw raad de middelen heeft toegekend, beschikbaar blijven. Verder zijn er middelen waarvan we voorstellen om deze voor het doel te behouden.

D. Reserve mutaties

Dit betreft het saldo van stortingen en onttrekkingen in verband met een resultaat behaald op een product of programma waarvoor een specifieke bestemmingsreserve is ingesteld. Als een reservemutatie een minteken heeft, gaat het om een toevoeging aan een reserve. Een reservemutatie met plusteken betreft dekking van een nadeel uit een reserve (onttrekking dus).

E. Overige voorstellen

Tot slot is een aantal overige voorstellen opgenomen die veelal noodzakelijk zijn omdat reeds verplichtingen zijn aangegaan, afspraken zijn gemaakt of overeenkomsten zijn gesloten.

F. Noodzakelijke aanvulling weerstandsvermogen tot 0,8

Op basis van afspraken met uw raad uit het Coalitieakkoord 2014-2018 is uw raad afgesproken dat we ons weerstandsvermogen versterken tot minimaal een ratio van 0,80. De ratio weerstandsvermogen komt bij de rekening 2014 uit op 0,87. Hierin is meegenomen een toename van de stille reserve aandelen Enaxis.

De ontwikkeling van de ratio naar 0,87 is een tussenstand in relatie tot de begroting 2016. Dan zullen we opnieuw moeten bezien of we dit percentage kunnen handhaven gelet op toekomstige ontwikkelingen en risico's rond bijvoorbeeld de grondexploitaties, het sociaal domein en het gemeentefonds.

G. Besteedbaar resultaat 2014

Na aftrek van deze voorstellen onder A tot en met F, resteert een overschot van 80 duizend euro. Hiervoor wordt een voorstel gedaan dit toe te voegen aan de concernbuffer.

4.2 Voorstel bestemming reserve Extra beleid en overige reserves

Naast de voorstellen voor de bestemming van het rekeningssaldo, doen wij een voorstel ten aanzien van de reserves extra beleid. Zie hiervoor bijlage 2.

Doorlichting reserves

Twee keer per jaar actualiseren we het gemeentelijk weerstandsvermogen: bij de gemeenterekening en bij de gemeentebegroting. Hierbij houden we alle risico's en reserves tegen het licht. Bij de doorlichting van de reserves blijkt er uit een aantal reserves middelen te kunnen vrijvallen ten gunste van de algemene egalisatiereserve of dat een andere overboeking noodzakelijk is. Ook deze voorstellen vindt u in bijlage 2.

4.3 Voorstel instellen en opheffen van reserves en voorzieningen

In bijlage 2 in de gemeenterekening is een gedetailleerd overzicht opgenomen van alle reserves en voorzieningen binnen onze gemeente. In bijlage 3 van dit raadsvoorstel is een overzicht opgenomen van alle in te stellen en op te heffen reserves. Daarnaast is te zien welke voorzieningen in 2014 zijn ingesteld.

4.4 Begrotingswijziging

De begrotingswijziging die hoort bij de bestemmingsvoorstellen die in dit raadsvoorstel zijn opgenomen, sturen wij in juni aan uw raad.

Bijlagen

Bijlage 1.

1. Overzicht en toelichting voorstellen bestemming rekeningresultaten

OVERZICHT

Binnen de deel-overzichten zijn de voorstellen gegroepeerd en met letters aangeduid als volgt:

- A. Rekening resultaat ingezet/gedekt bij begroting 2015
- B. Raadsbesluiten
- C. Beschikbaar voor extra beleid
- D. Reservemutaties
- E. Overige voorstellen
- F. Aanvulling weerstandsvermogen tot 0,8
- G. Besteedbaar resultaat

Achter een aantal voorstellen staat tussen haakjes 'TR'. Dit zijn voorstellen waarover uw raad bij het voorstel over de Tussentijdse Resultaatbestemming al heeft besloten.

Een negatief bedrag in onderstaande tabel betreft een voorgestelde bestemming waardoor het besteedbaar resultaat wordt verlaagd. Een positief bedrag betekent een verhoging van het besteedbaar resultaat, bijvoorbeeld doordat voorgesteld wordt een nadeel te verrekenen met een bestemmingsreserve.

A	Nr	Directie	Rekening resultaat ingezet/gedekt bij begroting 2015	
	1	SSC1	Voorziening huurverplichting Europaweg	1.200
B	Nr	Directie	Raadsbesluiten	
	2	Maatschappelijke Ontwikkeling	Achterstallig onderhoud Martiniplaza	-4.291
	3	Maatschappelijke Ontwikkeling	Swinging Groningen	-30
	4	Concernstaf	Afwaardering deelneming Martiniplaza	1.300
	5	Concernstaf	Veiligheidshuis	-47
	6	Concernstaf	Integraal digitaal systeem besluitvorming	-108
	7	Iederz/SoZaWe	Werk in Zicht (TR)	-641
	8	Iederz/SoZaWe	Implementatie Wwb Maatregelen-Participatiewet (TR)	-105
	9	Iederz/SoZaWe	Implementatie regionaal Werkbedrijf	-100
	10	Iederz/SoZaWe	Stadjerspas	-70
	11	Publieke dienstverlening	Meeropbrengst logiesbelasting tgv sporttarieven	-160
	12	ROEZ	Project Grondig	-368
	13	Stadsbeheer	Stormschade najaarsstorm 2013 (TR)	-565
	14	Stadsbeheer	Uitvoering beheerplannen begraafplaatsen	-125
	15	Stadsbeheer	Herplant bomen	-477

		Totaal Raadsbesluiten	-5.787
C	Nr Directie	Extra Beleid	
	16 Concernstaf	Hafengeburstag Hamburg	-37
	17 ROEZ	Duurzame ontwikkeling / energieneutraal	-65
	18 ROEZ	G Kracht	-72
	19 SSC2	Frictiekosten Reorganisatie	-1.800
	20 SSC 3	Budget programma basis- en kernregistraties	-200
	21 Stadsbeheer	Groot onderhoud kinderboerderijen Beestenborg en Stadspark	-150
	22 Stadstoezicht	Extra beleidsmiddelen Stadstoezicht - uniformen stadswachten	-70
		Totaal Extra Beleid	-2.394
D	Nr Directie	Reservemutaties	
	23 Alle	Ten Boer resultaat ten gunste van concernreserve TenBoer	-47
	24 Maatschappelijke Ontwikkeling	Compensatie instellingen	220
	25 ROEZ	Cofinanciering kennisprojecten	108
	26 ROEZ	Stimuleringsfonds Volkshuisvesting	-260
	27 ROEZ	Grondzaken *incl 5500	13.251
	28 ROEZ	Bovenwijkse voorzieningen	-2.120
	29 ROEZ	ISV	414
	30 Publieke dienstverlening	Reserve verkiezingen	-190
	31 SSC2	HR21	17
	32 Stadsbeheer	Riolering	-160
	33 Stadsbeheer	Exploitatie begraafplaatsen	-111
		Totaal Reservemutaties	11.122
E	Nr Directie	Overige voorstellen	
	34 Maatschappelijke Ontwikkeling	Eigen Kracht	-30
	35 Maatschappelijke Ontwikkeling	LHBT Emancipatiebeleid	-10
	36 Maatschappelijke Ontwikkeling	Reparatie Cultuurnota	-271
	37 ROEZ	O-db norm kamerverhuur	-212
	38 SSC 1	Onderhoud Stadsschouwburg	-1.200
	39 Maatschappelijke Ontwikkeling	Noodfonds transitie beheer accommodaties	-100
	40 ROEZ	Wonen op water	-136
	41 Maatschappelijke Ontwikkeling	Nieuwe Impuls Vensterscholen	-100
	42 Maatschappelijke Ontwikkeling	Collectiebudget Forum Bibliotheek	-100
	43 Maatschappelijke Ontwikkeling	Vorbereiding Cultuurnota 2017-2020	-65

44	Contractering & Backoffice	VSD Integraal jeugdbeleid (GIDS & CJG)	-700
45	Contractering & Backoffice	VSD ICT kosten	-300
46	Contractering & Backoffice	Sociale / WIJ teams	-288
47	Contractering & Backoffice	Herindicaties Schakelunit in 2015	-805
48	Contractering & Backoffice	VSD WMO implementatiebudget	-64
49	SSC2	VPB	-700
50	Maatschappelijke Ontwikkeling	Bijdrage realisering wijkfiliaal in MFC De Wijert	-800
51	Iederz/SoZaWe	Afbouw Regionaal Coördinatiepunt Fraudebestrijding	-48
52	Iederz/SoZaWe	Armoedebeleid	-977
53	Stadsbeheer	Routebureau Groningen	-20
54	Maatschappelijke Ontwikkeling	Plankosten huisvesting culturele instellingen Ebbinge kwartier	-50
55	Maatschappelijke Ontwikkeling	Knelpunten huisvesting culturele instellingen	-43
56	ROEZ	Continuering spaarregeling ringwegen na 2016	-454
Totaal overige voorstellen			-7.473
Totaal	Totaal ingediende voorstellen		-3.332

TOELICHTING BESTEMMINGSVOORSTELLEN

	Nr.	Directie	Bestemmingsvoorstel	Bedrag
A	1.	SSC 1	<p>Programma Algemene Ondersteuning- Deelprogramma Algemene Ondersteuning</p> <p>Voorziening huurverplichting Europaweg</p> <p>Als gevolg van herhuisvesting staat het pand dat wij als gemeente huren aan de europaweg leeg. Het huurcontract loopt nog door tot 1 augustus 2018. De waarde van het huurcontract is in een voorziening gestort. Voor de kosten die nu middels deze voorziening afgedekt worden, is in de begroting 2015 al rekening gehouden in het huurbudget.</p> <p>Het nadeel voor 2014 brengen we deels ad 1.200 duizend euro ten laste van het budget 2015. De budgetten 2016 tot 1 augustus 2018 betrekken we bij de begroting 2016.</p>	1.200
B	2.	Maatschappelijke Ontwikkeling	<p>Programma Cultuur - Deelprogramma Culturele Infrastructuur</p> <p>Achterstallig onderhoud Martiniplaza</p> <p>In de gemeentebegroting 2014 is 6,6 miljoen euro beschikbaar gesteld voor achterstallig onderhoud Martiniplaza. Hiervan is in 2014 2,4 miljoen uitgegeven. Er resteert nog 4,291 miljoen euro. Het resterende bedrag wordt volgens het vastgestelde declaratieprotocol beschikbaar gesteld aan Martiniplaza.</p>	-4.291
	3.	Maatschappelijke Ontwikkeling	<p>Programma Cultuur – Deelprogramma Overig Cultuur</p> <p>Swinging Groningen</p> <p>In 2014 is het muziekfestival Swingin' Groningen niet doorgedaan wegens het uitblijven van co-financiering. Het beschikbare budget in 2014 van 30 duizend euro valt daarmee vrij en wordt toegevoegd aan het rekeningresultaat 2014. Inmiddels is er voldoende zekerheid over de co-financiering voor 2015 (via de provincie), dat het festival in het voorjaar van 2015 kan plaatsvinden. Op een tussentijds bestemmingsvoorstel heeft uw raad op 18 februari 2015 besloten 30 duizend euro over te hevelen naar 2015.</p>	-30
	4.	Concernstaf	<p>Programma College en Raad - Deelprogramma College en Raad</p> <p>Afwaardering Deelneming Martiniplaza</p> <p>Aan het gebouw Martiniplaza is achterstallig onderhoud vastgesteld. Uw raad heeft in mei 2014 hiervoor geld ter beschikking gesteld. Martiniplaza B.V. heeft vanwege het achterstallig onderhoud de waarde van het activum (het gebouw) afgewaardeerd. De Gemeente Groningen is enig aandeelhouder van de B.V. Door de afwaardering die de B.V. heeft gedaan, achten wij een afwaardering van de financiële activa (de deelneming) noodzakelijk. Deze afwaardering bedraagt 1,3 miljoen euro. Tegenover de waarde van de deelneming staat een reserve. We stellen uw raad voor om de afwaardering ten laste van de reserve te brengen. Het effect hiervan op het weerstandsvermogen is meegenomen bij de opstelling van de gemeentebegroting 2015.</p>	1.300

5.	Concernstaf	<p>Programma Veiligheid - Deelprogramma Integriteit en veiligheid</p> <p>Veiligheidshuis Groningen</p> <p>Het Veiligheidshuis Groningen is een ketensamenwerkingsverband tussen het Openbaar Ministerie, diverse instanties en de 23 Groninger gemeenten voor een persoonsgerichte aanpak voor complexe of hardnekkig onveilige situaties. Het wordt gedekt vanuit rijksmiddelen (40%) en gemeentelijke bijdragen (60%). Daarnaast brengen samenwerkingspartners formatie in als hun ketenbijdrage.</p> <p>Vanaf 2013 ontvangt de gemeente Groningen als centrumgemeente de rijksbijdrage. Omdat de gemeente Groningen de financiële administratie uitvoert voor het Veiligheidshuis wordt een resultaat ook bij de gemeente Groningen zichtbaar. In 2014 is een onderuitputting van 47 duizend euro. In 2014 zijn de personele lasten lager uitgevallen o.a. door gunstige inkoop van personeel. Een aantal "om- niet-detacheringen" loopt echter af in 2015. Ontwikkelingen in het jeugdveld en Veilig Thuis, de aansluiting bij ZSM en de uitrol van de PGA aanpak maken dat er in de periode vanaf september 2015 tot 1 januari 2017 het belangrijk is om de formatie informatiemakelaars op peil te houden. Wij stellen voor het saldo van 2014 in te zetten om de formatie informatiemakelaars tot en met 2016 op peil te houden.</p>	-47
6.	Concernstaf	<p>Programma Bedrijfsvoering- Deelprogramma Innovaties</p> <p>Integraal digitaal systeem besluitvorming</p> <p>Bij de gemeenterekening 2013 heeft uw raad 108 duizend euro beschikbaar gesteld voor onder andere ontwikkelkosten voor digitalisering. In 2015 moet de invoering van een integraal systeem voor digitale ondersteuning van de besluitvorming zijn uiteindelijke beslag krijgen. De incidentele kosten van voorbereiding en implementatie worden geraamd op 105 duizend euro. Daarnaast is er in 2014 een pilot met de vergaderapp van iBabs van start gegaan. De pilot is dermate succesvol dat er vanuit meerdere kanten aanvragen komen om hiermee te mogen werken. Deze aanvragen betreffen onder meer Mt's, DO SSC, OR en overleggen vanuit het aardbevingsdossier. Om de kosten voor het gebruik van iBabs tot eind 2015 te kunnen dekken is naar schatting 15 duizend euro nodig. Voorgesteld wordt om de resterende middelen uit 2014 in te zetten voor verder ontwikkeling van de bestuurlijke dienstverlening.</p>	-108
7.	Werk	<p>Programma Werk en Inkomen - Deelprogramma Werk</p> <p>Actieplan Jeugdwerkloosheid</p> <p>Via het gemeentefonds is in 2013 1,76 miljoen euro beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het Actieplan Jeugdwerkloosheid. Groningen is hiervoor centrumgemeente. Het geld is bestemd voor de arbeidsmarktregio Groningen. Uw</p>	-685

			raad heeft bij de gemeenterekening 2013 het restant bedrag uit 2013 van 1,4 miljoen ter beschikking gesteld voor 2014. Het actieplan jeugdwerkeloosheid heeft een looptijd tot halverwege 2015. Dat is ook de reden dat niet alle projecten zijn afgerond. Op een tussentijds bestemmingsvoorstel heeft uw raad al besloten 1.262 duizend euro over te hevelen naar 2014. Het werkelijk resultaat blijkt nu 685 duizend euro te zijn.	
8.	Inkomensdienst verlening	Programma Werk en Inkomen - Deelprogramma Werk Uitvoeringskosten Implementatie Wwb Maatregelen – Participatiewet De middelen voor uitvoeringskosten Implementatie Wwb Maatregelen zijn via het gemeentefonds beschikbaar gesteld. Er is geen sprake van vertraging in de uitvoering. Er is overgangsrecht tot 1 juli 2015 (kostendelersnorm). In dit kader moet het recht van enkele duizenden bijstandsontvangers opnieuw worden beoordeeld. Daarnaast zijn in de nieuwe wet de mogelijkheden om bijstandsontvangers vrij te stellen van de arbeidsplicht beperkt. De gemeente Groningen heeft enkele duizenden bijstandsontvangers met een vrijstelling. Ook zij moeten voor 1 juli 2015 worden benaderd. Hiervoor is ook scholing van medewerkers vereist. Op een tussentijds bestemmingsvoorstel heeft uw raad al besloten 105 duizend euro over te hevelen naar 2015.	-105	
9.	Werk	Programma Werk – Deelprogramma Werk en Inkomen Implementatiekosten regionaal Werkbedrijf De invoering van de Participatiewet brengt met zich mee dat we mensen met een arbeidsbeperking zoveel mogelijk bij reguliere werkgevers aan het werk moeten krijgen. Als gemeenten zijn we verplicht daarvoor te komen tot een regionaal Werkbedrijf. Hoe die banen tot stand komen en hoe de koppeling wordt gemaakt tussen banen en werkzoekenden wordt geregeld in het Werkbedrijf. Onder een Werkbedrijf moet worden verstaan een bestuurlijk samenwerkingsverband van vertegenwoordigers van gemeenten, UWV en sociale partners (werkgevers(organisaties) en vakbonden). De staatssecretaris heeft aangegeven in de transitiefase voor de ondersteuning van deze regionale aanpak per arbeidsmarktregio 1 miljoen euro te reserveren. De middelen zijn voor 2014, 2015 en 2016. In 2014 is de eerste tranche van 0,1 miljoen euro via het gemeentefonds beschikbaar gesteld. Bedoeling is dat dit geld in 2015, samen met de middelen voor dat jaar (0,5 miljoen euro) wordt besteed aan de vorming van het Werkbedrijf.	-100	
10.	Inkomensdienstverlening	Programma Inkomen – Deelprogramma Werk en Inkomen Stadjerspas In december 2013 heeft uw raad besloten de Stadjerspas om te vormen naar een webshop. Omdat dit op korte termijn moest	-70	

		gebeuren was er sprake van diverse aanloopproblemen en tijdelijke oplossingen. Dit, samen met een ontoereikende PR-campagne, heeft er toe geleid dat het gebruik van de webshop achterbleef. Vanwege de kosten voor de structurele verbetering van de infrastructuur van de webshop verwachten we 40 duizend euro nodig te hebben. We willen de webshop verbeteren met een platform waarmee initiatieven en verbindingen beter kunnen worden gefaciliteerd. Daarnaast willen we de gebruiksvriendelijkheid voor de abonnees en de instellingen verbeteren. Vanwege het ophogen van de inkomensnorm naar 120% (raadsbesluit d.d. 17-12-2014) en een nieuwe PR-campagne (30 duizend euro) verwachten wij meer middelen nodig te hebben dan dat er beschikbaar zijn in 2015. Voorgesteld wordt om het bedrag van 70 duizend euro aan overgebleven middelen beschikbaar te stellen voor 2015.	
11.	Publieke dienstverlening/KCC	<p>Programma Sport en Bewegen - Deelprogramma Sportieve Infrastructuur</p> <p>Meeropbrengst logiesbelasting tgv sporttarieven</p> <p>Bij de behandeling van de tarievennota 2015 heeft u raad de motie 'Geen tariefsverhoging sport' aangenomen. Daarin verzoekt u ons het besluit tot verhoging van de tarieven op de sportaccommodaties in te trekken en de gevolgen van deze intrekking voor 2015 te verwerken in een begrotingswijziging waarin het tekort van 160 duizend euro wordt gedekt uit de incidentele meeropbrengst logiesbelasting 2014. Naar aanleiding van de aangenomen motie stellen wij u voor om van de incidentele meeropbrengst logiesbelasting (231 duizend euro) 160 duizend euro in te zetten als alternatief voor de tariefsverhoging voor de sportverenigingen in 2015.</p>	-160
12.	RO/EZ	<p>Programma Onderhoud & beheer Openbare Ruimte – Deelprogramma Overig Onderhoud & Beheer Openbare Ruimte</p> <p>GRONDIG</p> <p>Uw raad heeft op 26-1-2011 voor het project Grondig 829 duizend euro beschikbaar gesteld. Met het project Grondig wordt op programmatische wijze de bodemkwaliteit van alle gemeentelijke eigendommen onderzocht. In 2013 hebben we de pilot afgerond. We hebben u hierover bij brief van 19 december 2013 geïnformeerd. In deze brief geven we aan dat we op basis van de uitkomsten van de pilot de rest van de groen gevoelige gemeentelijke eigendommen willen onderzoeken. Bij de gemeenterekening 2013 heeft uw raad besloten het resterende bedrag over te hevelen naar 2014. In de brief van 19 december 2013 is reeds aangegeven dat fase 2 van het project GRONDIG halverwege 2015 zou worden uitgevoerd. Van het beschikbare budget in 2014 (685 duizend euro) is 317 duizend euro uitgegeven. Voorgesteld wordt het resterende budget (368 duizend euro) over te hevelen naar 2015 voor de afronding van het project.</p>	-368
13.	Stadsbeheer	Programma Onderhoud en Beheer - Deelprogramma Kwaliteit Leefomgeving	-565

		<p>Stormschade najaarsstorm 2013</p> <p>Uw raad heeft, bij de jaarrekening 2013, 600 duizend euro beschikbaar gesteld voor de herplanting als gevolg van de storm in oktober 2013. Hiervan is 35 duizend euro in 2014 besteed. Bij de behandeling van de tussentijdse resultaatbestemmingen 2014, heeft uw raad in december 2014 besloten de restant middelen ad. 565 duizend euro in 2015 te bestemmen voor hetzelfde doel.</p>	
14.	Stadsbeheer	<p>Programma Onderhoud en Beheer - Deelprogramma Kwaliteit Leefomgeving</p> <p>Uitvoering beheerplannen begraafplaatsen</p> <p>Uw raad heeft op 28 mei 2014 een budget beschikbaar gesteld van 357 duizend euro voor de uitvoering van de beheersplannen begraafplaatsen. De uitvoering vindt plaats over 3 jaren. In 2014 is hiervan 232 duizend euro besteed. De verwachting is dat in 2015 de restant middelen van 125 duizend euro wordt uitgegeven. Voorgesteld wordt om de restant middelen van 125 duizend euro in 2015 toe te voegen aan de onderhoudsbudgetten van begraafplaatsen.</p>	-125
15.	Stadsbeheer	<p>Programma Onderhoud en Beheer - Deelprogramma Kwaliteit Leefomgeving</p> <p>Herplant Bomen</p> <p>Door de storm in oktober 2013 zijn in totaal 700 bomen in de stad gesneuveld of zodanig beschadigd dat ze moeten worden verwijderd. De kosten voor herplant van bomen, om vanuit groenoptiek een aantrekkelijke stad te blijven, zijn geraamd op ongeveer 1,83 miljoen euro. Dit bedrag gaat ervan uit dat 490 van de 700 verloren bomen worden herplant. Uw raad heeft bij de jaarrekening 2013 besloten om 600 duizend euro te besteden aan de herplant van bomen op de meest urgente locaties. Hiervan is 300 duizend euro bestemd voor de Kraneweg. Van de 600 duizend euro is in 2014 35 duizend euro besteed. 565 duizend euro wordt in 2015 besteed, hiertoe heeft uw raad besloten bij de tussentijdse resultaatbestemming in december 2014. Voor de resterende 1,23 miljoen euro zijn geen aanvullende middelen beschikbaar gesteld. Herplant van omgewaaide bomen zal uit het onderhoudsbudget voor bomen moeten worden betaald. Omdat er binnen dit budget weinig ruimte is voor extra herplant zullen de gesneuvelde bomen langzaam worden vervangen. De plekken waar oorspronkelijk bomen stonden zullen langer kaal blijven (de verwachting is dat het minimaal 10 jaar duurt voordat op alle lege plekken weer een boom staat) en dat geeft een minder aantrekkelijke uitstraling. Daarnaast zijn er veel lege plekken vanwege kap van zieke kastanjes, waar herplant noodzakelijk is.</p> <p>We stellen voor om het resultaat van 477 duizend euro op de onderhoudsbudgetten voor het beheer van de openbare ruimte te</p>	-477

			bestemmen voor de herplant van bomen die zijn gesneuveld tijdens de storm in combinatie met het versterken van de bomenstructuur. Met de inzet van deze middelen kunnen we de bomenstructuur voor een deel weer compleet maken en dragen we bij aan de ambitie van het college dat Groningen aantrekkelijk en groen moet zijn.	
C	16.	Concernstaf	<p>Programma Economie en Werk - Deelprogramma Groningen Kennisstad</p> <p>Akkoord van Groningen, Hafengeburtstag Hamburg</p> <p>Uw raad heeft voor de uitvoering van het programma Akkoord van Groningen in 2014 een bedrag van 344 duizend euro ter beschikking gesteld. Daarnaast leveren kennisinstellingen (RUG,UMCG en Hanzehogeschool Groningen) ieder een bedrag van 75 duizend euro aan de campagne City of Talent waar mee het totale budget in 2014 569 duizend euro bedroeg. Van het gemeentelijk deel van het budget resteert een bedrag van 37 duizend euro.</p> <p>Het Akkoord van Groningen heeft de intentie uitgesproken een bijdrage van 50 duizend euro aan de Hafengeburtstag te leveren voor de profilering van Groningen als City of Talent, bovenop de al door het college gereserveerde bedrag van 150 duizend euro. Wij stellen voor de resterende middelen van 2014 hiervoor te bestemmen om zo meer ruimte te houden in de begroting voor de uitvoering van <i>Akkoord 3.0</i> in 2015.</p>	-37
	17.	RO/EZ	<p>Programma Wonen - Deelprogramma Nieuwbouw</p> <p>Duurzame ontwikkeling/energieneutraal</p> <p>Voor het uitvoeren van het Masterplan Groningen Energieneutraal zijn vanuit extra beleid door uw raad middelen beschikbaar gesteld. In werkelijkheid is ten opzichte van de actuele begroting 2014 65 duizend euro minder uitgegeven. Voorgesteld wordt dit bedrag beschikbaar te houden voor de ambities op het gebied van duurzaamheid.</p>	-65
	18.	RO/EZ	<p>Programma Economie en Werkgelegenheid - Deelprogramma Diversen</p> <p>G Kracht</p> <p>Vanuit middelen extra beleid is door uw raad een bedrag van 425 duizend euro beschikbaar gesteld voor G-kracht. Deze middelen zijn verdeeld over verschillende deelprogrammas. Per saldo is er sprake van een voordeel van 72 duizend euro. Voorgesteld wordt dit bedrag opnieuw beschikbaar te stellen in 2015.</p>	-72
	19.	SSC 2	<p>Programma Bedrijfsvoering - Deelprogramma Personeel</p> <p>Friciekosten reorganisatie</p> <p>In 2014 is een frictiekostenbudget beschikbaar gesteld voor huidige en toekomstige reorganisaties. Via het programma 'Van Werk naar Werk' wordt gestuurd op de interne- en externe</p>	-1.800

			<p>mobilititeit van herplaatsers. In 2014 is een aantal herplaatsers tijdelijk geplaatst op vacante functies. Ten behoeve van de kosten van herplaatsing is een voorziening getroffen ten laste van het frictiekostenbudget.</p> <p>Na verrekening met de voorziening reorganisatiekosten resteert een budget van 2,143 miljoen euro hetgeen verklaard wordt door vertraging in de uitvoering van een aantal reorganisaties. Een deel van dit bedrag zal de komende jaren nodig zijn om de kosten hiervoor alsnog te dekken. Voorgesteld wordt een bedrag van 1,8 miljoen euro toe te voegen aan de nieuw te vormen reserve Frictiekosten.</p>	
20.	SSC	<p>Programma Bedrijfsvoering - Deelprogramma Algemene Ondersteuning</p> <p>Programma basis- en kernregistraties</p> <p>Voor het programma basis- en kernregistraties is door uw raad een bedrag van 500 duizend euro uit middelen extra beleid voor 2014 beschikbaar gesteld. Door wisseling van programmaleiding en een herijking van het programma, heeft het programma vertraging opgelopen. Daardoor konden in 2014 niet alle beoogde (deel-)projecten worden uitgevoerd, met name het onderzoek naar het integraal bronbeheer en de procesimpactanalyse. In 2014 is hierdoor slechts 300 duizend euro besteed. In 2015 zal de opgelopen achterstand voor een gedeelte weer worden ingehaald en is het begroote bedrag van 500 duizend euro in 2015 niet voldoende. Voorgesteld wordt om de resterende middelen uit 2014 beschikbaar te stellen voor 2015.</p>	-200	
21.	Stadsbeheer	<p>Programma Onderhoud en beheer openbare ruimte - Deelprogramma Kwaliteit van de leefomgeving</p> <p>Onderhoud en renovatie kinderboerderijen Beestenborg en Stadspark</p> <p>Uw raad heeft voor 2014 250 duizend beschikbaar gesteld aan extra beleidsmiddelen voor grootonderhoud en renovatie van de kinderboerderijen Beestenborg en stadspark. Het groot onderhoud aan de kinderboerderij Beestenborg is in 2014 uitgevoerd. Voor het onderhoud aan de kinderboerderij Stadspark is de verwachting dat dit pas in de 2^e helft van 2015 wordt gerealiseerd in verband met vertraging in de planvorming. Voorgesteld wordt om de restant middelen in 2015 toe te voegen aan de exploitatie van directie Stadsbeheer.</p>	150	
22.	Stadstoezicht	<p>Programma Onderhoud en Beheer openbare ruimte - Deelprogramma Kwaliteit van de leefomgeving</p> <p>Extra beleidsmiddelen Stadstoezicht</p> <p>In 2014 heeft uw raad een bedrag van 250 duizend euro beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het verbeterplan en een bedrag van 140 duizend euro voor de dekking van de kosten baangarantie stadswachten. Een bedrag van 70 duizend euro is niet uitgegeven in 2014. Dit bedrag is grotendeels bestemd voor</p>	70	

			de nieuwe landelijke Boa-uniformen. De levering heeft langer geduurd dan gepland. Met een bestemmingsvoorstel wordt uw raad voorgesteld deze middelen opnieuw beschikbaar te stellen in 2015.	
D	23.	Diversen	<p>Programma divers - Deelprogramma divers</p> <p>DVO Ten Boer</p> <p>De onderverdeling van dit resultaat per directie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • BUMO 9 V • SB 25 V • WSR -5N • PD -15N • RO/EZ 33 V <p>We stellen voor het voordeel van 47 duizend euro conform de richtlijnen te verrekenen met de daarvoor bestemde reserve.</p>	-47
	24.	Maatschappelijke Ondersteuning	<p>Programma Welzijn, Gezondheid en Zorg - Deelprogramma Sociale Samenhang en Participatie</p> <p>Compensatie Instellingen</p> <p>Door het concern is een korting op de loon-en prijscompensatie toegepast in 2014. Deze correctie was niet verwerkt in Dafinci. Binnen de directie Maatschappelijke Ontwikkeling is een deel van de korting op de compensatie, te weten 220 duizend euro, toe te rekenen aan de gesubsidieerde instellingen. Dit bedrag zou normaliter met een begrotingswijziging onttrokken worden aan de reserve. Dit was in 2014 technisch niet meer mogelijk, waardoor een tekort is ontstaan. De reserve is ingesteld omdat de compensatie aan de instellingen op basis van de t-2 systematiek wordt toegekend aan de gesubsidieerde instellingen. Voorgesteld wordt om het bedrag van 220 duizend euro te verrekenen met de daarvoor bestemde reserve.</p>	220
	25.	RO/EZ	<p>Programma Economie en Werkgelegenheid – Deelprogramma Groningse Kennisstad</p> <p>Cofinanciering Kennisprojecten</p> <p>In 2014 zijn er eerder dan gepland voorschotten opgehaald door betreffende instellingen. Voorgesteld wordt dit nadeel te verrekenen met de reserve cofinanciering.</p>	108
	26.	RO/EZ	<p>Programma Wonen - Deelprogramma Doelgroepen</p> <p>Stimuleringsfonds Volkshuisvesting</p> <p>Het voordelige resultaat op het stimuleringsfonds VHV bedraagt 260 duizend euro. We stellen voor het voordelige resultaat met de daartoe bestemde reserve stimuleringsfonds VHV te verrekenen. In lijn met de bestemmingsvoorstellen van afgelopen jaren. Toevoeging aan het fonds is noodzakelijk om de toekomstige te verstrekken onderhoudsleningen aan eigenaren van monumenten en aan starters op de woningmarkt mogelijk te blijven maken.</p>	-260
	27.	RO/EZ	<p>Programma Diversen - Deelprogramma Diversen</p> <p>Grondzaken</p>	-13.251

		<p>Voorgesteld wordt de volgende resultaten te verrekenen met de reserve grondzaken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bijdrage Meerstad 14.5 miljoen euro (raadsbesluit 17 december 2014 Herziene grondexploitatie Meerstad) • Bouwrijpe kavels 567 duizend euro voordeel • Alo Locatie 243 duizend voordeel • Rente reserve grondzaken 131 duizend euro voordeel • Nog Niet in Exploitatie Genomen Gronden 133 duizend euro voordeel • Exploitatie binnenbezittingen 155 duizend euro nadeel • Suikeruni 210 duizend euro nadeel • Exploitatie erfpacht 399 duizend euro voordeel • Plankostencomplexen 125 duizend euro voordeel <p>Per saldo bedraagt het nadelig resultaat op grondzaken 13.251 miljoen euro. Verrekening met de reserve is conform de hiervoor ontwikkelde bestendige gedragslijn.</p>	
28.	RO/EZ	<p>Programma Divers - Deelprogramma Divers</p> <p>Bovenwijkse voorzieningen</p> <p>Op 17 december 2014 heeft de raad besloten tot een stelselwijziging, waarbij investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut in een grondexploitatie worden geactiveerd en daarna worden afgeschreven op basis van de verwachte toekomstige levensduur.</p> <p>De omvang van de activering is vastgesteld op 85.573 miljoen euro. De structurele kapitaallasten 4,9 miljoen euro (rente en afschrijving) moeten worden gedekt uit de begroting 2014. In 2014 ontstaat er een tekort van 2,4 miljoen euro omdat de kapitaallasten van de investeringen ad 42,4 miljoen euro - die pas in 2015 worden geruild tegen structureel geld- in de beklemde reserve bovenwijkse voorzieningen zijn gestort. Het rente bedrag in de kapitaallasten is wel gedekt, omdat er ook rente wordt toegerekend aan de reserve bovenwijkse voorzieningen. Een deel van de vrijval is immers toegevoegd aan deze reserve. Er resteert een tekort van 1,143 mln (afschrijvingslasten).</p> <p>In het raadsvoorstel is ook aangegeven dat wij jaarlijks op basis van de oplevering en gerealiseerde bestedingen de omvang van de te activeren investeringen bepalen. Voor 2014 gaat het om een bedrag van 3.263 mln (voordeel)</p> <p>Voorgesteld wordt het saldo (2,120 mln euro) toe te voegen aan de beklemde reserve "bovenwijkse infrastructuur grondexploitaties".</p>	-2.120
29.	RO/EZ	<p>Programma Divers- Deelprogramma Divers</p> <p>Niet bestede ISV middelen 2014</p> <p>Het resultaat betreft deels technisch resultaat en deels niet</p>	414

			uitgegeven gelden. Zie de bijlage7 in de Gemeenterekening 2014) voor de onderbouwing om welke posten het gaat. Voorgesteld wordt het resultaat deels ten laste te brengen van de reserve ISV (1.138 miljoen euro) en voor de niet bestede middelen 2014 van de lopende projecten toe te voegen aan de exploitatie 2015 (724 duizend euro).	
	30.	Publieke Dienstverlening / KCC	<p>Programma Stadhuis en Stadjes- Deelprogramma Publieke Dienstverlening</p> <p>Reserve Verkiezingen</p> <p>In 2014 heeft een onttrekking uit de reserve verkiezingen plaatsgevonden in verband met het organiseren van de gemeenteraadsverkiezing en de verkiezing van de leden van het Europees Parlement.</p> <p>De uitvoeringskosten van deze verkiezingen zijn lager uitgevallen dan begroot. Deze vrijval ontstaat met name doordat veel voorbereidingen zijn gecombineerd waardoor er efficiencyvoordelen zijn ontstaan. Voorgesteld wordt deze vrijval terug te laten vloeien naar de reserve verkiezingen.</p>	-190
	31.	SSC 2	<p>Programma Bedrijfsvoering – Deelprogramma Personeel</p> <p>H21</p> <p>In de Begroting 2014 hebben we aangegeven dat we de werkbegeleiding gaan verbeteren door te gaan sturen op resultaten, competenties en persoonlijke ontwikkeling, met als eerste stap daarin een onderzoek naar de consequenties van de invoering van het generieke systeem voor functiebeschrijvingen van de VNG (HR21). We zijn dit onderzoek in 2014 daadwerkelijk gestart. Daarbij hebben we gebruik gemaakt van extern inhuur (10 duizend euro) en externe deskundigheid (7 duizend euro). We stellen voor deze kosten ten laste te brengen van de reserve Personeel in Balans.</p>	17
	32.	Stadsbeheer	<p>Programma Onderhoud en Beheer openbare ruimte - Deelprogramma Kwaliteit leefomgeving</p> <p>Riolering</p> <p>Er is sprake van een positief resultaat van 160 duizend euro. Riolering kent een gesloten financieringssysteem. Afspraak is dat resultaten op riolering worden verrekend met de bestemmingsreserve Riolering. We stellen voor 160 duizend euro toe te voegen aan de reserve riolering.</p>	-160
	33.	Stadsbeheer	<p>Programma Onderhoud en Beheer openbare ruimte - Deelprogramma Kwaliteit leefomgeving</p> <p>Exploitatie begraafplaatsen</p> <p>We stellen voor het voordelig resultaat van de kostendeckende exploitatie begraven toe te voegen aan de reserve afkoopsommen begraven.</p>	-111
E	34.	Maatschappelijke Ontwikkeling	<p>Programma Welzijn, gezondheid en zorg – Deelprogramma Integratie en Emancipatie</p> <p>Eigen Kracht</p> <p>Met de decembercirculaire 2014 heeft het Rijk voor 2014 30</p>	-30

			duizend euro toegekend. Het programma Eigen Kracht heeft betrekking op het activeren van vrouwen met een afstand tot de arbeidsmarkt richting werk. Groningen heeft zich aangemeld om dit programma uit te voeren. Het rijk heeft de aanvraag gehonoreerd en keert voor de uitvoering van dit programma in 2014 en in 2016 ieder jaar incidenteel 30 duizend euro uit.	
35.	Maatschappelijke Ontwikkeling	Programma Welzijn, gezondheid en zorg - Deelprogramma Integratie en Emancipatie LHBT-Emancipatiebeleid Met de decembercirculaire 2014 heeft het Rijk voor 2014 10 duizend euro toegekend. In oktober 2014 hebben we samen met een aantal andere gemeenten, ook wel de regenboogsteden genoemd, de intentieverklaring lokaal LHBT-emancipatiebeleid (Lesbische vrouwen, Homoseksuele mannen, Biseksuelen en Transgenderpersonen) met de minister van OCW ondertekend. Via de decentralisatie uitkering LHBT-emancipatiebeleid ontvangen 29 gemeenten (waaronder Groningen) in 2014 elk 10 duizend euro voor de start en de uitrol in 2015. Zowel in 2016 als in 2017 ontvangen deze gemeenten elk 20 duizend euro. Met deze middelen zetten deze gemeenten zich in voor de gezamenlijke doelstelling "de veiligheid, weerbaarheid en sociale acceptatie van LHBT verder te bevorderen in Nederland en waar mogelijk ook internationaal". In overleg met het COC Groningen-Drenthe en de gemeente Assen wordt een bestedingsplan opgesteld.	-10	
36.	Maatschappelijke Ontwikkeling	Programma Cultuur – Deelprogramma Overig Cultuur Reparatie cultuurnota i.v.m. evaluatie eerste jaar cultuurnota 2013-2016 Knelpunten aanpakken en daarmee investeren in het zoveel mogelijk conform oorspronkelijke intentie uitvoeren van de lopende cultuurnota, nieuwe impulsen om de cultuursector dynamisch te houden, en indien nodig harde keuzes maken voor onze nieuwe cultuurnota 2017-2020. Voor deze nieuwe cultuurnota wordt het traject reeds ingezet in 2015, met de presentatie van onze kadernota cultuur 2017-2010. In 2015 worden onder andere 6 Mbanen overeind gehouden. Voorgesteld wordt uit het rekeningresultaat 2014 271 duizende euro te bestemmen voor het oplossen van knelpunten zoals deze uit de evaluatie van het eerste jaar van de cultuurnota naar voren zijn gekomen.	-271	
37.	RO/EZ	Programma Wonen – Deelprogramma Bestaande woningvoorraad 0 DB norm kamerverhuur Het subsidieproject geluidreducerende maatregelen is in 2014 van start gegaan. Dit in navolging van het handhavingsproject 0 dB/geluidreducerende maatregelen bij kamerverhuurpanden. Voor het afronden van de handhavingstrajecten en om subsidie te verstrekken was aan het begin van 2014 een exploitatiebudget van 250 duizend euro beschikbaar. In 2015 is hiervan 212	-212	

		<p>duizend euro over.</p> <p>Halverwege 2014 is de subsidiemogelijkheid bekendgemaakt. De aanvragen beginnen te lopen en de verwachting is dat dit in 2015 zal doorzetten. Voorgesteld wordt om dit bedrag ter beschikking te stellen voor 2015 om het subsidieproject te kunnen blijven uitvoeren.</p>	
38.	SSC 1	<p>Programma Algemene Ondersteuning – deeprogramma Algemene Ondersteuning</p> <p>Achterstallig onderhoud Stadsschouburg</p> <p>Bij de behandeling van de jaarrekening 2013 heeft uw raad een bedrag van 1,2 miljoen euro beschikbaar gesteld voor het wegwerken van het achterstallig onderhoud van de Stadschouburg. Om aanvullende werkzaamheden in dit monumentale gebouw uit te kunnen voeren hebben wij een subsidie bij de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed aangevraagd. Helaas is de aanvraag afgewezen. Dat zullen wij in 2015 opnieuw proberen. Dit proces van de subsidie vertraagde het proces. Wij hebben pas in oktober een omgevingsvergunning aangevraagd en de verwachting is dat dit medio april 2015 zal worden verleend. Anticiperend hierop zijn wij in december 2014 gestart met het traject aanbesteding. Wij zijn bezig met de procedure en wij verwachten dat wij eind april de aanbesteding te kunnen gunnen waardoor wij begin mei 2015 starten met de renovatie. Door de genoemde procedure zijn wij nog niet gestart met de renovatie en daarmee hebben wij ook nog geen uitgaven gedaan uit het door uw raad beschikbaar gestelde bedrag van 1,2 miljoen.</p> <p>Wij stellen uw raad voor dit bedrag opnieuw beschikbaar te stellen in 2015 om het achterstallig onderhoud weg te werken.</p>	-500
39.	Maatschappelijke Ontwikkeling	<p>Programma Cultuur- Deelprogramma Culturele Infrastructuur</p> <p>Noodfonds transitie beheer accommodaties</p> <p>In december jl. is besloten tot het instellen van een Noodfonds ter hoogte van 200.000 euro om de grote teruggang in beheer bij sociaal culturele accommodaties per 1 januari jl. op te vangen. Als dekking daarvoor is aangegeven de budgetten van de vijf wijkwethouders. Aangegeven is ook dat zo mogelijk de wijkbudgetten bij de bestemming van het rekening resultaat 2014 weer zullen worden aangevuld.</p> <p>Omdat de uitputting van het noodfonds nog niet helder is, is het exacte bedrag nog niet te noemen.</p> <p>Naar verwachting zal dit maximaal 100.000 euro zijn.</p>	-100
40.	RO/EZ	<p>Programma Wonen - Deelprogramma Bestaande woningvoorraad</p> <p>Wonen op water</p> <p>Begin 2014 is afgesproken om na onderbreking van een jaar weer in gesprek te gaan met het woonschepcomité en te verkennen op welke onderwerpen we elkaar kunnen vinden.</p>	-136

		<p>Vervolgens zijn in 2014 een aantal constructieve gesprekken geweest en is de vertrouwensbasis hersteld.</p> <p>Zowel in de proces rond de woonvisie als de binnenstadvisie is aangekondigd dat wonen op het water een onderwerp van gesprek is de komende tijd.</p> <p>Naast een aantal gesprekken met het WCG is er ook de nodige wrijving geweest, onder andere over het wel of niet toestaan van een terras op een boot bij café de Toeter, dit illustreert de behoefte aan een afwegingskader voor water. Op 13 november is een ontwerpsessie over water in de stad geweest met ondernemers, bewoners, kennisinstellingen en medewerkers van de Gemeente Groningen als eerste stap om te komen tot een afwegingskader voor het ruimtelijk gebruik van water. Tot slot zijn er een aantal bewonersinitiatieven rond wonen op het water/ruimtelijk gebruik van water die door de gemeente worden gefaciliteerd, hiervoor en voor het ontwikkelen van een ruimtelijk kader is het beschikbare budget nodig.</p>	
41.	Maatschappelijke Ontwikkeling	<p>Programma Jeugd en Onderwijs - Deelprogramma Integraal jeugdbeleid</p> <p>Nieuwe Impuls Vensterschool</p> <p>In het ambitiedocument nieuwe impuls vensterscholen is afgesproken dat iedere school vensterschool kan worden. Een school die vensterschool wil worden (of blijven) kan daarvoor een plan indienen. Voor de uitvoering van de plannen stelt de gemeente middelen beschikbaar. De subsidie wordt beschikt op basis van advies van de Stuurgroep Nieuwe Impuls Vensterscholen. Daarnaast wordt een deel van de middelen ingezet voor activiteiten in het kader van Groningen Onderwijsstad 2014-2015.</p> <p>De subsidieaanvraag geldt voor de periode van twee jaar. De uitbetaling van de subsidie vindt echter op jaarbasis plaats. Elk jaar wordt 50% van de aangevraagde subsidie uitgekeerd. Het aantal plannen dat er jaarlijks wordt ingediend en het bedrag aan subsidie dat wordt aangevraagd wisselt. De uitbetaling loopt vervolgens over jaargrenzen heen.</p> <p>Omdat subsidieaanvragen een periode van twee jaar beslaan ligt er voor het beschikbare subsidiebudget van 287 duizend euro voor 2015 al een verplichting van 208 duizend euro. Het resterende budget is onvoldoende voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het subsidiëren van aanvullende en nieuwe aanvragen van Vensterscholen; - de afwikkeling van activiteiten Groningen Onderwijsstad 2014-2015; - de financiering van het symposium Vensterschool, dat we met de partners organiseren in het kader van Groningen Onderwijsstad 2014-2015 en 20 jaar Vensterschool. 	-100
42.	Maatschappelijke Ontwikkeling	<p>Programma Cultuur - Deelprogramma Culturele Infrastructuur</p> <p>Collectiebudget Forum bibliotheek</p>	-100

		<p>In 2014 is het subsidiebudget Forum met ca. 100 duizend euro verminderd vanwege een onttrekking uit het gemeentefonds omdat de koninklijke bibliotheek de e-books landelijk gaat inkopen en daarmee de stadsbibliotheek die taak en kosten niet meer heeft. Deze kosten lagen echter lager dan het gekorte bedrag.</p> <p>Wij hadden echter al budgetafspraken met Forum en Biblionet gemaakt bij de ontvlechting over het budget voor de gehele collectietaak. Bovendien hebben wij de bibliotheek opgedragen om meer in de fysieke collectie te investeren vanwege de verplichtingen binnen het provinciale netwerk. De afweging om de onttrekking in 2015 door te geven was niet met de Forumorganisatie gecommuniceerd; Het tekort bij het Forum zou hierdoor verder oplopen. Voorstel is om de vermindering voor 2015 te compenseren door het subsidiebudget alsnog met 100 duizend euro te verhogen.</p>	
43.	Maatschappelijk Ontwikkeling	<p>Programma Cultuur – Deelprogramma Overig Cultuur</p> <p>Vorbereiding Cultuurnota 2017-2020</p> <p>We bereiden de kadernota cultuur voor en maken daarbij kosten voor raadplegen van het veld en publiek/burgers. We vragen de Kunstraad te adviseren over de ontwerp kadernota cultuur 2017-2020 (halverwege 2015) en over de meerjarige beleidsplannen van instellingen die in aanmerking willen komen voor de periode 2017-2020 te beoordelen (beleidsplannen worden ingediend 1 december 2015-1 januari 2016). We willen de Kunstraad daarvoor in 2015 opdracht verstrekken ivm de voorbereidingswerkzaamheden. Het advies voor de cultuurnota 2017-2020 wordt verwacht op 1 april 2016. Deze advisering is onderdeel van de voorbereiding van de cultuurnota en daarmee onvermijdelijk . De kosten zijn lager dan adviestrajecten in voorgaande cultuurnota's omdat we dit keer voor het eerst samen met de provincie één advies vragen over instellingen die door gemeente en provincie gezamenlijk worden gesubsidieerd.</p>	-65
44.	VSD	<p>Programma Diversen – Paragraaf VSD</p> <p>Integraal Jeugdbeleid</p> <p>De versterking van de taken toegang en basisondersteuning in het kader van de nieuwe Jeugdwet kosten 700 duizend euro extra. We stellen voor om de vrijval op integraal jeugdbeleid (GIDS 352 en CJG 200) hiervoor in te zetten en de rest (148 duizend euro) aan te vullen uit de vrijval van de implementatiebudgetten.</p>	-700
45.	VSD	<p>Programma Diversen – Paragraaf VSD</p> <p>ICT Kosten</p> <p>De uitgestelde ICT kosten voor de sociale/WIJ teams worden in 2015 gemaakt. Daarnaast is het noodzakelijk om in 2015 de ICT-infrastructuur te verbeteren, onder andere door het verbinden van de 'voorkant', waar nu 3 systemen worden gebruikt. Hiervoor worden reeds begrote kosten van 2016 naar</p>	-300

			voren gehaald. De kosten in 2015 vallen daardoor 300 duizend euro hoger uit dan eerder ingeschat. Voorgesteld wordt om het restant bedrag van 300 duizend euro uit het 2014 beschikbaar te stellen voor de noodzakelijk te maken kosten in 2015.	
46.	VSD	Programma Diversen – Paragraaf VSD Sociale/WIJ teams We willen meer investeren in de vorming en opleiding van de sociale / WIJ teams, een eerste inventarisatie van de noodzakelijke opleidingen leidt tot een benodigd bedrag van 288 duizend euro. Voorgesteld wordt om uit het rekeningresultaat 2014 een bedrag van 288 duizend euro beschikbaar te stellen voor de noodzakelijke opleidingen.	-288	
47.	VSD	Programma Diversen – Paragraaf VSD Herindicatie Schakelunit in 2015 We hebben de definitieve lijst ontvangen van alle cliënten met een AWBZ indicatie die dit jaar opnieuw moeten worden gesproken, omdat de indicatie afloopt of omdat deze na 31 december 2015 afloopt. We gaan niet iedereen zien in 2015, maar wel degenen waarbij we de “meeste” winst denken te behalen. We starten medio maart en eindigen medio december 2015 met herindiceren. In de prognoses (formatieberekening Schakelunit/TTT juni 2014) zijn we uitgegaan van 15 fte voor 4800 AWBZ aanvragen en herindicaties. Er is toen uitgegaan van 4 uur per indicatie. Het blijkt echter dat we gemiddeld voor de herindicaties begeleiding 8 uur nodig hebben. Totaal nog nodig aan extra personeel $13,41 \text{ fte} \times (9/12 \times 80.000) = \text{€ } 804.600$	-805	
48.	VSD	Programma Diversen – Paragraaf VSD VSD Programma 2014 Er zijn onontkoombare verplichtingen ten laste van het resultaat VSD programma, te weten: - Regiosecretaris HLZ 49,5 duizend euro - Overloop ICT-inzet voor RIGG 14,1 duizend euro Voorgesteld wordt om het restant bedrag van 64 duizend euro uit 2014 beschikbaar te stellen voor de onontkoombare verplichtingen in 2015.	-64	
49.	SSC 2	Programma Algemene Ondersteuning – deelprogramma Algemene Ondersteuning Invoering Venootschapsbelasting plicht overheden vanaf 2016 De wet op de Modernisering VpB-plicht overheids ondernemingen wordt in het voorjaar 2015 definitief door de 1 ^e kamer vastgesteld. Dit impliceert dat de gemeente Groningen vanaf het boekjaar 2016 VpB-plichtig zal worden voor resultaten uit zogenaamde ondernemingsactiviteiten. De eerste aangifte zal in 2017 moeten worden gedaan. Ter voorbereiding op de invoering van de VpB-plicht is sinds eind 2014 een programmamanager aangesteld met als opdracht de voorbereiding van de implementatie van de nieuwe wet voor de gemeente. Conform het daartoe opgestelde programmaplan wordt de implementatie momenteel concreet voorbereid. Met deze voorbereiding zijn kosten gemoeid die onontkoombaar zijn.	-700	

			<p><i>Programma VPB</i></p> <p>De kosten betreffen de voorbereidingskosten van het programmteam om in samenwerking met het primair proces binnen de gemeente Groningen de VpB-plichtige deelgebieden te identificeren. De voorbereidingskosten bedragen 100.000 euro en betreffen externe deskundige advisering bij de invoering.</p> <p>Uitgangspunt hierbij is dat binnen het primair proces van de gemeente Groningen gebruik wordt gemaakt van eigen, en indien noodzakelijk ingehuurde expertise voor rekening van het primair proces. Dat is conform de huidige werkwijze, zoals opgenomen in het programmaplan. Wel wordt zekerheidshalve een aanvullend budget gevraagd van 75.000 euro als centraal budget wanneer dat in het uiterste geval toch nodig zal zijn. Ter bewaking van de integraliteit van de gemeentebrede aanpak worden in alle gevallen zowel opdrachtformuleringen aan, als offertes van externe deskundigheid ten dienste van het primair proces, voorgelegd aan het programmteam ter accordering door de stuurgroep VpB.</p> <p><i>Project SSC</i></p> <p>Naast genoemde programmakosten van totaal 175.000 euro is het noodzakelijk om via een projectmatige aanpak eveneens concernbreed vanuit de financiële kolom (SSC) een budget beschikbaar te hebben voor de voorbereiding en invoering van de inrichting van de administratie en werkwijze/werkprocessen. Op grond van ervaringscijfers bij de invoering van de VpB-plicht voor woningcorporaties kan worden uitgegaan van een extra noodzakelijke administratieve en inrichtingscapaciteit van 10-15%. Voor de gemeente Groningen gaan we vooralsnog uit van een extra noodzakelijke inhuur van capaciteit van 5 formatieplaatsen, aangevuld met externe projectleiding voor projectplan en implementatie.</p> <p>De inzet van extra capaciteit zal voornamelijk plaatsvinden door eigen mensen in het projectteam in te schakelen vanuit de diverse geledingen binnen de F-kolom en deze waar mogelijk (deels) vrij te stellen van hun reguliere taken. Daarmee borgen we behoud van kennis rondom de invoering van de VpB-plicht. De geschatte kosten van de aanvullende formatie bedragen afgerond 325.000 euro. Dit is gebaseerd op inzet van juni 2015 tot april 2016 van gemiddeld 5 medewerkers a 80.000 euro op jaarbasis. Voor projectleiding gaan we vooralsnog uit van een bedrag van 150.000 euro. Dit is gebaseerd op een analyse van Financien in samenwerking met onze adviseurs Caraad en Deloitte en mede ingegeven door de noodzaak tot het aantrekken van stevige projectleiding gelet op het ontbreken van voldoende VpB-kennis in onze eigen organisatie.</p> <p>Met het beschikbaar stellen van genoemde bedragen kan gedurende een periode van een jaar (tot april 2016) extra noodzakelijke capaciteit worden ingehuurd. Voor de periode daarna is mogelijk nog extra capaciteit noodzakelijk. Daarvan is op dit moment geen goede inschatting te maken. Zo nodig zal daartoe tijdig een aanvullend voorstel worden gedaan. Daarbij zullen we ook de structurele consequenties betrekken.</p> <p>Tenslotte zal voor de begeleiding van de VpB-plicht (communicatie/opleidingen en dergelijke) in de loop van 2015 en begin 2016 eveneens sprake zijn van noodzakelijk te maken kosten. Vooralsnog gaan we daarbij uit van een noodzakelijke stelpost van maximaal 50.000 euro.</p> <p>Samenvatting benodigde (incidentele) middelen (700.000):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voorbereidingskosten centrale externe fiscale expertise programmteam (100.000) - Stelpost inzet fiscale deskundigheid primair proces (75.000) - Projectleiding inrichting administratie 2015 ter voorbereiding VpB-plicht (150.000) 	
--	--	--	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> - Extra inzet capaciteit inrichting administratie tot april 2016 (325.000) - Stelpost communicatie/opleidingen (50.000) 	
50.	Maatschappelijke Ondersteuning	<p>Programma Cultuur – Deelprogramma Culturele Infrastructuur</p> <p>Bijdrage realisering wijkfiliaal in MFC de Wijert</p> <p>In 2011 is door de raad een motie aangenomen met het verzoek om op korte termijn het wijkfiliaal in De Wijert te revitaliseren. Door bezuinigingen op het bibliotheekwerk was dit niet mogelijk. De Wijert is het best bezochte filiaal en heeft een groot verzorgingsgebied. Met de overgang van de stadsbibliotheek naar het Forum is het filiaal De Wijert overgenomen door de gemeente. Ondertussen ligt er een ontwerp klaar voor de bouw van een nieuwe multifunctionele accommodatie in De Wijert. Het is wenselijk om de bibliotheek hierin te integreren. Dit zal op een flexibele wijze plaatsvinden zodat op langere termijn deze ruimte ook anders kan worden ingezet. Dit jaar vindt de verdere uitwerking van dit plan plaats waarna in 2016 zal worden gestart met de nieuwbouw. Het huidige huurbedrag voor het filiaal is op jaarbasis 4.000 euro. Het huurbedrag in het MFC zal circa 90.000 euro bedragen. Hierdoor worden de huurlasten voor het Forum onacceptabel hoog. Ook is er in het ontvlechtingdocument afgesproken om de huur voor de filialen niet te verhogen. Bij het Forum is echter de bereidheid om een huur van circa 35.000 euro te betalen. Voorgesteld wordt om een bedrag van circa 800.000 euro te reserveren voor de bekostiging van de onrendabele top van de integratie van het bibliotheekfiliaal in het MFC De Wijert.</p>	-800	
51.	Inkomensdienstverlening	<p>Programma Werk en Inkomen – Deelprogramma Inkomen</p> <p>Afbouw Regionaal Coördinatiepunt Fraudebestrijding (RCF)</p> <p>De rijksoverheid heeft besloten om de negen verschillende RCF's op te laten gaan in één landelijke organisatie. Dit betekent dat de rijkssubsidie t.b.v. het in standhouden van een regionaal coördinatiepunt fraudebestrijding per 1 januari 2015 eindigt. Gevolg hiervan is dat de betreffende functies worden opgeheven. Voor de afbouw in de komende vier maanden is nog circa 48 duizend euro nodig. Aangezien 2014 is afgesloten met een positief resultaat en er nog een reserve RCF beschikbaar is stellen wij voor 48 duizend euro van het resultaat te bestemmen voor de afbouw in 2015.</p>	-48	
52.	Inkomensdienstverlening	<p>Programma Werk en Inkomen – Deelprogramma Inkomen</p> <p>Armoedebeleid</p> <p>In 2014 hebben we met uw raad afspraken gemaakt over de uitvoering van diverse armoedeprojecten (raadsbesluit 3 juli 2014). Door de late start hebben we het grootste deel van het geld nog niet uitgegeven. Wij stellen daarom voor om deze middelen te oormerken voor besteding aan de doelgroep.</p>	-977	
53.	RO/EZ	Programma Verkeer – Deelprogramma Divers	-20	

			<p>Routebureau Groningen Er ligt al enige tijd (sinds eind 2013) een verzoek tot cofinanciering van het zgn. Routebureau Groningen: een stichting die alle wandel-fiets-autoroutes in de provincie gaat beheren. De provincie betaalt 50% en de gezamenlijke 23 gemeenten de andere 50%. Dit zou bij ons neerkomen op 16.000 per jaar voor de jaren 2014 t/m 2017 (totaal dus 64.000). We zijn het echter niet eens met de verdeelsleutel en bovendien is er geen noodzaak omdat we het beheer goed geregeld hebben.</p> <p>Wethouder Van Keulen heeft in bestuurlijk overleg op 16/2 met burgemeester Dijkstra van Grootegast en wethouder Usmany van Appingedam toegezegd dat wij 5.000 euro per jaar cofinanciering leveren voor 2014-2017, totaal 20.000 euro. Dit vanuit de gedachte om eruit te komen en vanuit onze verantwoordelijkheid richting de andere gemeenten.</p>	
54.	Maatschappelijke Ontwikkelingen	<p>Programma Cultuur - Deelprogramma Culturele Infrastructuur Plankosten Ebbingekwartier De plankosten huisvesting Ebbingekwartier betreffen de kosten die gemaakt moeten worden om de haalbaarheidsstudie die binnenkort ter besluitvorming wordt voorgelegd, uit te werken.</p>	-50	
55.	Maatschappelijke Ontwikkeling	<p>Programma Cultuur - Deelprogramma Culturele Infrastructuur Knelpunten huisvesting culturele instellingen De gemeente Groningen heeft de verantwoordelijkheid richting de landelijke fondsen om bij te dragen aan huisvesting van landelijke gefinancierde instellingen. Door honorering van dit knelpunt kunnen we tijdelijke huisvestingsknelpunten in 2015 verhelpen.</p>	-43	
56.	ROEZ	<p>Programma Verkeer – Deelprogramma Auto Continuering spaarregeling Ringwegen na 2016 <i>Motivering bestemmingsvoorstel</i> Groningen heeft de kans om in één keer niet alleen de financiering van het ongelijkvloers maken van het laatste stuk Westelijke Ringweg te regelen, maar ook die van het Oosterhamriktracé en de nieuwe zuidelijke ontsluiting van het stationsgebied. Daarmee verbetert de bereikbaarheid van de stad en krijgen zowel de economische ontwikkeling (werkgelegenheid) als een aantal wijken een stevige impuls. Daarvoor is nodig dat de stad de spaarregeling ringwegen ook na 2016 voortzet.</p> <p><i>Tot nu toe sparen stad en provincie samen voor de verbetering van de Noordelijke, Oostelijke en Westelijke Ringweg, in de verhouding 2/7 stad en 5/7 provincie. De helft van de gemeentelijke bijdrage financieren we met een structurele bijdrage van €454.000,- in de begroting, die wordt verdubbeld met een subsidiebijdrage uit de BDU. Samen is dat 2/7 deel. Nu stopt onze financiering na 2016.</i></p> <p>De provincie heeft ons onlangs een aanbod gedaan. Als de stad de spaarregeling ook na 2016 voortzet, is de provincie bereid deze regeling uit te breiden tot de rechtstreekse ontsluiting vanaf de Oostelijke ringweg via de Oosterhamrikzone (waar de stad al geruime tijd aan werkt) én de nieuwe zuidelijke ontsluiting van het stationsgebied. Continuering van de spaarregeling Ringwegen na 2016 kost binnen de huidige</p>	-454	

			<p>afspraken €454.000 (s). Het Verplaatsingsbudget biedt daarvoor geen ruimte.</p> <p>Voorstel is daarom een deel van de vrijval 2014 uit het raadsvoorstel 'Activering bovenwijkse voorzieningen in grondexploitaties' te reserveren als intentie om de discussie met de provincie te kunnen voeren over een mogelijk pakket aan maatregelen voor de westelijke ringweg, in afwachting van een definitief besluit van de gemeente over een (structurele) bijdrage.</p> <p>Een definitief besluit kan volgen bij de Begroting 2016-2019. Dan is er meer duidelijkheid over de inhoud en kosten van deze drie projecten en over de afspraken met de provincie.</p> <p>De belangrijkste argumenten op een rij:</p> <ul style="list-style-type: none"> - We verbeteren de bereikbaarheid van drie belangrijke dynamo's van de stad: het UMCG (m.n. de noordpunt, met de gebiedsontwikkeling Healthy Ageing Campus van ca. 120.000 m2), de binnen-stad (rechtstreekse aansluiting Oostelijke Ringweg op P-garage Boterdiep) en het stationsgebied. Dat schep voorwaarden voor economische groei en werkgelegenheid. - De wijken rond de Oosterhamrikzone krijgen niet alleen een betere stadsdeelontsluiting, ook de openbare ruimte in de zone wordt heringericht. Dat verbetert de vestigingsvoorwaarden voor wonen en werken in deze wijken. - De gemeentelijke investering leidt tot een multiplier van 7 op investeringsniveau. - Hiermee kunnen we de continuïteit in de (grotendeels externe) financiering van de bereikbaarheid van de stad veilig stellen, ook na de RSP-periode die loopt tot ca. 2020. - De interne dekkingsbron (bovenwijkse voorzieningen) sluit perfect aan bij het bestedingsvoorstel. <p>Instemming met dit aanbod bevestigt de goede samenwerking met de provincie rond het thema bereikbaarheid. Het moment is belangrijk i.v.m. de vorming van een nieuw college van GS.</p>	
57.	Concern	<p>Programma College en Raad - Deelprogramma College en Raad</p> <p>Bestemming positief saldo Rekening 2014 na bestemming</p> <p>We stellen voor het resterende positieve saldo van de jaarrekening 2014 na het honoreren van de bestemmingsvoorstellen te gebruiken voor aanvulling van de concernbuffer.</p>	-80	

Bijlage 2

2. Overzicht en toelichting voorstellen bestemming reserves Extra Beleid en wijzigingen in de reserves

Het geld dat in de begroting 2014 (en voorgaande jaren) is bestemd voor extra beleid is in 2014 nog niet allemaal besteed. Dit niet-bestede geld rekenen we niet bij het resultaat 2014, omdat afgesproken is dat extra beleidsgeld twee jaar beschikbaar blijft voor het gestelde doel. Conform die afspraak willen we nu een deel van het nog niet besteed extra beleidsgeld 2014 opnieuw bestemmen voor het oorspronkelijke doel. In onderstaand overzicht is te zien om welke posten en bedragen het gaat.

Uit de doorlichting van reserves die wij twee keer per jaar doen blijkt dat middelen uit reserves kunnen vrijvallen ten gunste van de algemene egalisereserve of dat een andere overboeking noodzakelijk is.

Reserves Extra beleid BD, OCSW, ROEZ en SOZawe

	Dienst	Reserveposten extra beleid	In REB
58	BD	Bestuurlijke dienstverlening	205
59	OCSW	Bezoekerscentrum Beijum	38
60	RO/EZ	Cofinanciering Kennisprojecten	260
61	RO/EZ	Duurzame ontwikkeling / ambitie energieneutraal 2025	991
62	SOZawe	Computers voor de minima	136
63	Concernstaf	Friciekosten bezuinigingen 2014-2017	6.500
		Totaal Extra Beleid in reserve	8.130

Overige mutaties in Reserves

	Dienst	Reserveposten	Bedrag
64	SSC 2	Reserve WGA	30
		Overige reservemutaties	30

TOELICHTING

58.	BD	<p>Programma College en Raad - Deelprogramma College en Raad</p> <p>Bestuurlijke dienstverlening(REB)</p> <p>Het project Organisatieontwikkeling en daarmee ook het project Bestuurlijke dienstverlening loopt langer door dan oorspronkelijk was gepland.</p> <p>Doordat de jaarlijkse exploitatiebudgetten, verkregen uit extra beleid, eerst worden aangewend hoefde het saldo van 205 duizend euro van de in 2012 in de reserve gestorte bedrag van 400 duizend euro nog niet volledig te worden verbruikt. Dit bedrag zal in 2015 worden aangewend voor verdere ontwikkeling van de bestuurlijke dienstverlening onder meer door een nieuwe ronde opleidingen, het ontwerpen van e-learning en ontwikkeling van een schrijfcursus voor newbies.</p>	205
59.	OCSW	<p>Programma Jeugd en Onderwijs - Deelprogramma Integraal Jeugdbeleid</p> <p>Bezoekerscentrum Beijum (REB)</p> <p>De boerderij in Beijum is in 2008 herbouwd door de Huismeesters en in april 2009 opgeleverd. Een van de activiteiten die vanuit de herbouwde boerderij plaats vindt, is het bezoekerscentrum Beijum. Anders dan voorheen vindt er een bundeling van de activiteiten plaats van het bezoekerscentrum. De nieuw gevormde organisatie NDE (Natuur- en Duurzaamheid Educatie) is in het voorhuis van het bezoekerscentrum gehuisvest. Het extra beleid is voor tien jaar ter beschikking gesteld voor de exploitatie van het bezoekerscentrum en is ook als zodanig meegenomen in de begroting van het NDE zoals deze is vastgesteld door uw raad in de Kadernota 'Groeien en Bloeien'.</p>	38
60.	RO/EZ	<p>Programma Economie & Werkgelegenheid – Deelprogramma Groningen Kennisstad</p> <p>Cofinanciering kennisprojecten (REB)</p> <p>Bij de vaststelling van de Gemeentebegroting 2011 heeft uw raad besloten een fonds van 1 miljoen euro in het leven te roepen voor de cofinanciering van kennisprojecten. Ultimo 2014 zijn alle middelen uit het fonds voor kennisprojecten geheel verplicht door subsidietoekenningen. Uitbetalingen zullen in de komende tijd plaatsvinden op basis van voortgangsrapportages over de projecten. Uw raad heeft op 24 januari 2014 een brief ontvangen over de projecten waaraan het cofinancieringsfonds is besteed. Voorgesteld wordt de middelen in de reserve extra beleid beschikbaar te houden voor dit doel.</p>	260
61.	RO/EZ	<p>Programma divers - Deelprogramma divers</p> <p>Duurzame ontwikkeling / energieneutraal (REB)</p> <p>Voor het uitvoeren van het Masterplan Groningen Energieneutraal zijn vanuit extra beleid middelen beschikbaar gesteld. In de reserve extra beleid is nog een bedrag van 904 duizend euro beschikbaar. Daarnaast is er vanuit een eerdere jaarschijf nog 87 duizend euro beschikbaar. Voorgesteld wordt het totale bedrag (991 duizend euro) beschikbaar te houden voor de ambities op het</p>	991

		gebied van duurzaamheid (lopende verplichtingen en het nieuwe programma Groningen geeft energie 2015-2018)	
62.	Werk en Inkomen	<p>Programma Werk en Inkomen - Deelprogramma Inkomen</p> <p>Computers voor de minima (REB)</p> <p>In de reserve kinderfonds en armoede zit ultimo 2014 nog 136 duizend euro vanuit de regeling Pc's voor minimagezinnen. De PC minima regeling is medio 2013 gestopt. Het saldo in de reserve is nodig om de verplichtingen voor internet aansluitingen voor minima aan wie een PC is verstrekt te voldoen. Deze verplichting loopt door tot medio 2017.</p>	136
63.	Concern staf	<p>Programma College en Raad- Deelprogramma College en Raad</p> <p>Friciekosten bezuinigingen 2014-2017</p> <p>De reserve extra beleid is bedoeld voor extra beleidsmiddelen die zijn toegekend maar nog niet beschikbaar gesteld. In 2014 is voor frictiekosten in verband met reorganisaties 13,6 miljoen euro beschikbaar gesteld. Hieruit is een reorganisatievoorziening gevormd. Het restant is in de exploitatie opgenomen ter dekking van niet voorziene frictiekosten. Bij de VGR-II is gebleken dat hiervan 6,5 miljoen euro niet benodigd was hetgeen aan de reserve extra beleid is toegevoegd. Voorgesteld wordt dit bedrag beschikbaar te houden voor de frictiekosten van toekomstige reorganisaties. Daarom wordt voorgesteld om deze middelen te onttrekken aan de reserve Extra beleid en toe te voegen aan de nieuw in te stellen reserve Friciekosten.</p>	6500
64.	SSC2	<p>Programma College en Raad - Deelprogramma College en Raad</p> <p>Reserve WGA</p> <p>Uw raad heeft het maximum van de bestemmingsreserve WGA bepaald op 1 miljoen euro. Per 31 december 2014 bedraagt de reserve 1,03 miljoen euro. We stellen voor om 30 duizend euro uit de reserve WGA over te hevelen naar de AER.</p>	30

3. Overzicht en toelichting nieuw in te stellen en op te heffen reserves en voorzieningen.

Achtereenvolgens komen aan de orde:

1. Reserves, nieuw in te stellen
2. Reserves, op te heffen
3. Voorzieningen, ingesteld in 2014

1. Reserves nieuw in te stellen

Directie	Nieuwe Reserve	REDEN
SSC	Fricatiekosten	In de reserve extra beleid is een bedrag van 6,5 miljoen euro opgenomen voor frictiekosten. Om dit bedrag beschikbaar te houden voor de frictiekosten van toekomstige reorganisaties wordt voorgesteld om deze middelen te onttrekken aan de reserve extra beleid en toe te voegen aan de nieuw in te stellen reserve Fricatiekosten.
SSC	Bestemmingsreserve Verkoopopbrengst Vastgoed tbv bezuinigingen	In het bezuinigingspakket 2015-2018 is een taakstelling van 2 miljoen euro in verband met accommodaties opgenomen. In de eerste jaren zal deze taakstelling niet structureel ingevuld kunnen worden. Incidentele invulling kan onder andere door opbrengsten van het afstoten van vastgoed aan deze taakstelling toe te rekenen. Om opbrengsten in enig jaar toe te kunnen rekenen aan een bezuinigingstaakstelling van een volgend jaar willen we een bestemmingsreserve instellen om deze opbrengsten tijdelijk te reserveren

2. Reserves, op te heffen

Dienst	Op te heffen reserves	Reden
Maatschappelijke Ontwikkeling	NASB	NASB wil burgers meer aan het sporten en bewegen krijgen. De middelen zijn gedurende de periode 2010 t/m 2014 ingezet. De middelen uit de reserve zijn ingezet, de stand van de reserve ultimo 2014 is nihil.
Iederz/SoZaWe	Minimabeleid GKB	De reserve was ingesteld om een eventueel nadelig resultaat binnen de bedrijfsvoering van de GKB op te vangen. Omdat er geen aparte reserves meer voor bedrijfsrisico's per directie zijn, kan de reserve worden opgeheven. Het restant saldo van 75 duizend euro kan worden overgeboekt naar de AER.
SSC	Saneringskosten asbest	De reserve is ingezet voor het bestemde doel, de stand van de reserve is ultimo 2014 nihil.
SSC	Huisvesting Sammelweisstraat	De reserve is ingezet voor het bestemde doel, de stand van de reserve is ultimo 2014 nihil.

SSC	Marktplaats Lewenborg	De reserve is ingezet voor het bestemde doel, de stand van de reserve is ultimo 2014 nihil.
OCSW	Huisvesting Sommelweisstraat	Dit was een beklemde reserve ter dekking van kapitaallasten. Deze reserve is in 2013 vrijgevallen en hiervoor zijn structurele middelen beschikbaar gesteld.

3. Voorzieningen, ingesteld in 2014

Dienst	Ingestelde voorzieningen	Doel
Stads beheer	Afalstoffenheffing	Het opvangen van prijsschommelingen in het tarief van de afvalstoffenheffing. De voeding van deze voorziening komt vanuit overdekking van meer dan 100% in enig jaar van de afvalstoffenheffing. Het eindsaldo van de reserve afvalstoffenheffing is in 2014 overgeboekt naar deze nieuw ingestelde voorziening. De BBV schrijft voor dat hiervoor geen reserve mag worden ingesteld, maar een voorziening.
SSC	Groot Onderhoud Harm Buitenplein	De voorziening dient ter dekking van de kosten van meerjaren onderhoudsplan.